



**EUROPOS SĄJUNGOS
TARYBA**

**Briuselis, 2014 m. balandžio 7 d.
(OR. en)**

8016/14

**Tarpinstitucinė byla:
2011/0359 (COD)**

**CODEC 860
DRS 41
PE 190**

INFORMACINIS PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų – Pirmojo svarstymo Europos Parlamente rezultatai (Briuselis, 2014 m. balandžio 2–3 d.)

I. ĮVADAS

Vadovaujantis SESV 294 straipsnio nuostatomis ir Bendra deklaracija dėl praktinių bendro sprendimo procedūros taisyklių¹, įvyko keli neoficialūs Tarybos, Europos Parlamento ir Komisijos atstovų pasitarimai siekiant dėl šio dokumento susitarti per pirmąjį svarstymą, tokiu būdu išvengiant antrojo svarstymo ir taikinimo procedūros.

Atsižvelgiant į tai, pranešėjas Sajjad KARIM (ECR, UK) Teisės reikalų komiteto vardu pateikė pasiūlymo dėl reglamento vieną kompromisinį pakeitimą (66 pakeitimą). Dėl šio pakeitimo buvo susitarta pirmiau minėtų neoficialių pasitarimų metu.

¹ OL C 145, 2007 6 30, p. 5.

II. BALSAVIMAS

Balsuojant 2014 m. balandžio 3 d. plenariniame posėdyje minėtas kompromisinis pasiūlymo dėl reglamento pakeitimas (66 pakeitimas) buvo priimtas. Taip iš dalies pakeistas Komisijos pasiūlymas ir teisėkūros rezoliucija yra Parlamento per pirmąjį svarstymą priimta pozicija¹; ji atspindi tai, dėl ko anksčiau susitarė institucijos. Todėl Taryba turėtų galėti patvirtinti Parlamento poziciją.

Tada aktas būtų priimtas ta redakcija, kuri atitinka Parlamento poziciją.

¹ Priimto pakeitimo tekstas ir Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija pateikiami priede. Pakeitimas pateikiamas konsoliduotoje teksto redakcijoje, kurioje Komisijos pasiūlyme padaryti pakeitimai pažymėti *pusjuodžiu kursyvu*. Išbrauktas tekstas pažymėtas simboliu „■“.

Viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatytas auditas *I**

2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų (COM(2011)0779 – C7-0470/2011 – 2011/0359(COD))

(1) (Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2011)0779),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir į 114 straipsnį, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C7-0470/2011),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
 - atsižvelgdamas į Slovakijos parlamento ir Švedijos parlamento pagal Protokolą Nr. 2 dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo pateiktas pagrįstas nuomones, kuriose tvirtinama, kad teisėkūros procedūra priimamo akto projektas neatitinka subsidiarumo principo,
 - atsižvelgdamas į 2012 m. balandžio 26 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę³,
 - atsižvelgdamas į Tarybos atstovo 2013 m. gruodžio 18 d. laišku priimtą įsipareigojimą pritarti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto pranešimą ir į Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto bei Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto nuomones (A7-0177/2013),
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji ketina pasiūlymą keisti iš esmės arba pakeisti jo tekstą nauju tekstu;
 3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

³ OL C 191, 2012 6 29, p. 61.

Europos Parlamento pozicija, priimta 2014 m. balandžio 3 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. .../2014 dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų, kuriuo panaikinamas Komisijos sprendimas 2005/909/EB

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁴,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros⁵,

⁴ OL C 191, 2012 6 29, p. 61.

⁵ 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento pozicija.

kadangi:

- (1) teisės aktų nustatytą auditą atliekantiems auditoriams ir audito įmonėms teisės aktais pavesta atlikti viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatytą auditą siekiant padidinti visuomenės pasitikėjimą tokių įmonių metinėmis finansinėmis ataskaitomis ir konsoliduotosiomis finansinėmis ataskaitomis. Teisės aktų nustatyto audito viešojo intereso funkcija reiškia, kad platus žmonių ir institucijų ratas pasikliauja teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus *ar audito įmonės* darbo kokybe. Gera audito kokybe prisidedama prie tinkamo rinkos veikimo, nes didinamas finansinių ataskaitų teisingumas ir veiksmingumas. Taigi teisės aktų nustatytą auditą atliekantys auditoriai atlieka ypač svarbų visuomeninį vaidmenį;
- (2) Sąjungos teisės aktuose reikalaujama, kad kredito įstaigų, draudimo įmonių, vertybinių popierių, kuriais leidžiama prekiauti reguliuojamoje rinkoje, emitentų, mokėjimo įstaigų, kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektų (KIPVPS), elektroninių pinigų įstaigų ir alternatyvaus investavimo fondų finansinių ataskaitų, kurias sudaro metinės finansinės ataskaitos arba konsoliduotosios finansinės ataskaitos, auditą atliktų vienas arba daugiau asmenų, kurie turi teisę atlikti tokį auditą pagal Sąjungos teisę, t. y.: Tarybos direktyvos 86/635/EEB⁶ 1 straipsnio 1 dalį, Tarybos direktyvos 91/674/EEB⁷ 1 straipsnio 1 dalį, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/109/EB⁸ 4 straipsnio 4 dalį,

⁶ 1986 m. gruodžio 8 d. Tarybos direktyva 86/635/EEB dėl bankų ir kitų finansų įstaigų metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės (OL L 372, 1986 12 31, p. 1).

⁷ 1991 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyva 91/674/EEB dėl draudimo įmonių metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės (OL L 374, 1991 12 31, p. 7).

⁸ 2004 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/109/EB dėl informacijos apie emitentus, kurių vertybiniais popieriais leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, skaidrumo reikalavimų suderinimo, iš dalies keičianti Direktyvą 2001/34/EB (OL L 390, 2004 12 31, p. 38).

Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/64/EB⁹ 15 straipsnio 2 dalį, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/65/EB¹⁰ 73 straipsnį, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/110/EB¹¹ 3 straipsnio 1 dalį bei Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/61/ES¹² 22 straipsnio 3 dalį. Be to, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/39/EB¹³ 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte taip pat reikalaujama, kad būtų atliekamas investicinių įmonių metinių finansinių ataskaitų auditas, kai netaikoma Direktyva 2013/34/ES¹⁴;

-
- ⁹ 2007 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/64/EB dėl mokėjimo paslaugų vidaus rinkoje, iš dalies keičianti direktyvas 97/7/EB, 2002/65/EB, 2005/60/EB ir 2006/48/EB ir panaikinančios Direktyvą 97/5/EB (OL L 319, 2007 12 5, p. 1).
- ¹⁰ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/65/EB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektais (KIPVPS), derinimo (OL L 302, 2009 11 17, p. 32).
- ¹¹ 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/110/EB dėl elektroninių pinigų įstaigų steigimosi, veiklos ir riziką ribojančios priežiūros, iš dalies keičianti Direktyvas 2005/60/EB ir 2006/48/EB ir panaikinančios Direktyvą 2000/46/EB (OL L 267, 2009 10 10, p. 7).
- ¹² 2011 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/61/ES dėl alternatyvaus investavimo fondų valdytojų, kuria iš dalies keičiami direktyvos 2003/41/EB ir 2009/65/EB bei reglamentai (EB) Nr. 1060/2009 ir (ES) Nr. 1095/2010 (OL L 174, 2011 7 1, p. 1).
- ¹³ 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/39/EB dėl finansinių priemonių rinkų, iš dalies keičianti Tarybos direktyvas 85/611/EEB, 93/6/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/12/EB bei panaikinanti Tarybos direktyvą 93/22/EEB (OL L 145, 2004 4 30, p. 1).
- ¹⁴ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB ir panaikinamos Tarybos direktyvos 78/660/EEB ir 83/349/EEB (OL L 182, 2013 6 29, p. 19).

- (3) už teisės aktų nustatyto audito atlikimą atsakingų asmenų patvirtinimo sąlygos ir būtiniausi tokio teisės aktų nustatyto audito atlikimo reikalavimai nustatyti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2006/43/EB¹⁵;
- (4) ■ 2010 m. spalio 13 d. Komisija paskelbė žaliąją knygą „Audito politika. Per krizę įgyta patirtis“, ■ kurios pagrindu bendrame finansų rinkos reguliavimo reformos kontekste pradėtos plataus masto viešosios konsultacijos dėl audito vaidmens ir apimties ir dėl to, kaip audito funkciją būtų galima patobulinti siekiant prisidėti prie didesnio finansinio stabilumo. Tos viešosios konsultacijos parodė, kad Direktyvos 2006/43/EB taisyklės dėl teisės aktų nustatyto viešojo intereso įmonių metinių finansinių ataskaitų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų audito galėtų būti patobulintos. 2011 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamentas savo iniciatyva paskelbė pranešimą dėl žaliosios knygos. 2011 m. birželio 16 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas taip pat priėmė pranešimą dėl žaliosios knygos;

¹⁵ 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB dėl teisės aktų nustatyto metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės audito, iš dalies keičianti Tarybos direktyvas 78/660/EEB ir 83/349/EEB bei panaikinanti Tarybos direktyvą 84/253/EEB (OL L 157, 2006 6 9, p. 87).

- (5) svarbu nustatyti išsamias taisykles siekiant užtikrinti, kad viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatytas auditas būtų tinkamos kokybės ir kad teisės aktų nustatytą auditą atliekantys auditoriai ir audito įmonės jį atliktų laikydamiesi griežtų reikalavimų. Laikantis bendro požiūrio į reguliavimą turėtų padidėti teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių, kurie atlieka viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatytą auditą, sąžiningumas, nepriklausomumas, objektyvumas, atsakingumas, skaidrumas ir patikimumas, taip prisidedant prie teisės aktų nustatyto audito kokybės Sąjungoje gerinimo ir sklandaus vidaus rinkos veikimo kartu užtikrinant aukštą vartotojų ir investuotojų apsaugos lygį. Parengus atskirą aktą, skirtą viešojo intereso įmonėms, taip pat turėtų būti užtikrintas nuoseklus taisyklių suderinimas ir vienodas taikymas, taigi taip būtų prisidedama prie veiksmingesnio vidaus rinkos veikimo. ***Šie griežti reikalavimai teisės aktų nustatytą auditą atliekantiems auditoriams ir audito įmonėms turėtų būti taikytini tik tuo atveju, jeigu jie atlieka viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatytą auditą;***
- (6) ***kooperatyvų ir taupomųjų bankų teisės aktų nustatytam auditui kai kuriose valstybėse narėse būdinga sistema, pagal kurią jie negali laisvai pasirinkti teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus ar audito įmonės. Audito asociacija, kurios nariais yra kooperatyvas ar taupomasis bankas, yra teisiškai įpareigota atlikti teisės aktų nustatytą auditą pagal nuolatinį įgaliojimą. Tokios audito asociacijos pagal savo teisinį pobūdį veikia nesiekdamos pelno ir neturėdamos komercinių interesų. Be to, šių asociacijų struktūriniai padaliniai nėra siejami bendro ekonominio intereso, kuris galėtų neigiamai paveikti jų nepriklausomumą. Todėl valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė kooperatyvams, kaip apibrėžta Direktyvos 2006/43/EB 2 straipsnio 14 punkte, taupomiesiems bankams ar panašioms subjektams, kaip nurodyta Direktyvos 86/635/EEB 45 straipsnyje, ar jų patronuojamosioms įmonėms ar teisių perėmėjams netaikyti šio reglamento su sąlyga, jei laikomasi Direktyvoje 2006/43/EB išdėstytų nepriklausomumo principų;***

- (7) dėl iš vienos audituojamos įmonės gauto atlygio dydžio ir atlygio struktūros gali kilti grėsmė teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės nepriklausomumui. Todėl svarbu užtikrinti, kad audito atlygis nebūtų grindžiamas jokiais sąlygomis ir kad tais atvejais, kai audito atlygis iš vieno kliento, *įskaitant jo patronuojamąsias įmones*, sudaro reikšmingą dalį, būtų nustatyta speciali procedūra audito kokybei užtikrinti, *kurioje dalyvautų audito komitetas*. Jei teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė *tampa pernelyg priklausomi* nuo vieno kliento, *audito komitetas, remdamasis tinkamomis priežastimis, turėtų nuspręsti, ar teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė gali toliau vykdyti teisės aktų nustatytą auditą. Priimdamas tokį sprendimą audito komitetas turėtų, inter alia, atsižvelgti į grėsmes nepriklausomumui ir tokio sprendimo pasekmes;*
- (8) jei teisės aktų nustatytą auditą atliekantys auditoriai, audito įmonės arba jų tinklų nariai audituojamoms įmonėms teikia *tam tikras* kitas, ne teisės aktų nustatyto audito, *paslaugas (ne audito paslaugas)*, tai gali pakenkti jų nepriklausomumui. Todėl yra tikslinga *uždrausti Sąjungoje audituojamai įmonei, jos patronuojančiajai įmonei ir jos kontroliuojamosioms įmonėms teikti tam tikras ne audito paslaugas, kaip antai, konkrečias mokesčių, konsultavimo ir patariamąsias paslaugas („juodojo sąrašo“ paslaugas). Paslaugos, apimančios bet kokį vaidmenį audituojamos įmonės valdyme ar priimant sprendimus, galėtų būti apyvartinių lėšų valdymas, finansinės informacijos teikimas, verslo proceso optimizavimas, grynųjų pinigų valdymas, pervedamoji kainodara, tiekimo grandinės veiksmingumo kūrimas ir panašios paslaugos. Paslaugos, susijusios su audituojamos įmonės finansavimu, kapitalo struktūra bei paskirstymu ir investavimo strategija turėtų būti draudžiamos, išskyrus tokių paslaugų kaip išsamus patikrinimas, su audituojamos įmonės leidžiamais prospektais susijusių patvirtinimo laiškų siuntimas ir kitų patikinimo paslaugų teikimą;*

- (9) *valstybėms narėms turėtų būti leista nuspręsti leisti teisės aktų nustatytą auditą atliekantiems auditoriams arba audito įmonėms teikti tam tikras mokesčių ir vertinimo paslaugas, kai tokios paslaugos yra atskirai ar bendrai nereikšmingos arba nedaro tiesioginio poveikio audituojamoms finansinėms ataskaitoms. Jeigu tokios paslaugos apima agresyvių mokesčių planavimą, jos neturėtų būti laikomos nereikšmingomis. Atitinkamai teisės aktų nustatytą auditą atliekantys auditoriai arba audito įmonės audituojamai įmonei tokių paslaugų neturėtų teikti. Teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė turėtų galėti teikti ne audito paslaugas, kurios nėra draudžiamos pagal šį reglamentą, jei tų paslaugų teikimui iš anksto pritarė audito komitetas ir jei teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė įsitikino, kad tokių paslaugų teikimas nekelia teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės nepriklausomumui grėsmės, kurios negalima sumažinti iki priimtino lygio taikant apsaugos priemones;*
- (10) siekiant išvengti interesų konfliktų, svarbu, kad teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė, prieš sutikdami atlikti arba tęsti viešojo intereso įmonės teisės aktų nustatyto audito užduotį, įvertintų, ar įvykdyti nepriklausomumo reikalavimai ir, visų pirma, ar dėl ryšių su ta įmone nekyla grėsmių nepriklausomumui. ■ Teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė turėtų kasmet audituojamos įmonės audito komitetui patvirtinti savo nepriklausomumą ir su tuo komitetu aptarti visas grėsmes savo nepriklausomumui, taip pat toms grėsmėms mažinti taikytas apsaugos priemones;

- (11) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB¹⁶ turėtų būti reglamentuojamas asmens duomenų pagal šį reglamentą tvarkymas valstybėse narėse ir tą asmens duomenų tvarkymą turėtų prižiūrėti valstybių narių kompetentingos institucijos, visų pirma viešosios nepriklausomos valstybių narių paskirtos institucijos. ■ Bet koks kompetentingų institucijų keitimasis informacija ar informacijos perdavimas turėtų atitikti asmens duomenų perdavimo taisyklės pagal Direktyvą 95/46/EB ■ ;

-
- (12) aukštą audito kokybę turėtų padėti užtikrinti vykdant kiekvieno teisės aktų nustatyto audito užduotį atlikto darbo patikima *užduoties* kokybės kontrolės peržiūra. Todėl teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė neturėtų teikti audito išvados, kol neatlikta tokia *užduoties* kokybės kontrolės peržiūra;
- (13) viešojo intereso įmonės teisės aktų nustatyto audito rezultatai suinteresuotiesiems subjektams turėtų būti pateikti audito išvadoje. Siekiant padidinti suinteresuotųjų subjektų pasitikėjimą audituojamos įmonės finansinėmis ataskaitomis ypač svarbu, kad audito išvada būtų tinkamai pagrįsta ir tvirtai motyvuota ■ . *Be informacijos, kuri turi būti pateikta pagal Direktyvos 2006/43/EB 28 straipsnį, audito išvadoje visų pirma turėtų būti pateikta pakankamai informacijos apie teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus ar audito įmonės nepriklausomumą ir apie tai, ar manoma, kad atliekant teisės aktų nustatytą auditą buvo įmanoma nustatyti pažeidimus, įskaitant sukčiavimą;*

¹⁶ 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (95/46/EB) dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, 1995 11 23, p. 31).

- (14) teisės aktų nustatyto audito vertė audituojamai įmonei ypač padidėtų, jei teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė ir audito komitetas glaudžiau bendrautų. Svarbu, kad atliekant teisės aktų nustatytą auditą vyktų ne tik reguliarus dialogas, bet ir kad teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė audito komitetui pateiktų papildomą ir išsamesnę teisės aktų nustatyto audito rezultatų ataskaitą. ***Ši papildoma ataskaita turėtų būti pateikta audito komitetui ne vėliau negu audito išvada. Paprašius teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė turėtų su audito komitetu aptarti pagrindinius papildomoje ataskaitoje išdėstytus klausimus. Be to, turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su ta papildoma išsamia ataskaita už teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių*** priežiūrą atsakingoms kompetentingoms institucijoms ***jų prašymu, taip pat tretiesiems asmenims, jei tai numatyta nacionalinėje teisėje;***
- (15) teisės aktų nustatytą auditą atliekantys auditoriai arba audito įmonės ***kompetentingoms institucijoms, atliekančioms*** viešojo intereso įmonių ***priežiūrą***, jau teikia informaciją apie faktus arba sprendimus, dėl kurių gali būti pažeistos audituojamos įmonės veiklą reglamentuojančios taisyklės arba padaryta žalos audituojamos įmonės veiklos tęstinumui. Vis dėlto priežiūros funkcijas būtų lengviau vykdyti, jei iš kredito ***įstaigų ir draudimo įmonių*** priežiūros institucijų ***ir jų teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių*** būtų reikalaujama palaikyti ***veiksmingą tarpusavio dialogą;***

- (16) *Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1092/2010¹⁷ įsteigta Europos sisteminės rizikos valdyba (toliau – ESRV). ESRV vaidmuo – vykdyti sisteminės rizikos Sąjungoje atsiradimo stebėseną. Atsižvelgiant į informaciją, su kuria sistemiškai svarbių finansų įstaigų teisės aktų nustatyta auditą atliekantys auditoriai ir audito įmonės turi galimybę susipažinti, jų patirtis galėtų padėti ESRV darbe. Todėl šiuo reglamentu turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos rengti metinį teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių bei ESRV forumą, skirtą anonimiškam jų dialogui atskiruose sektoriuose;*
- (17) siekiant padidinti pasitikėjimą teisės aktų nustatyta auditą atliekančiais auditoriais ir audito įmonėmis, kurie atlieka viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyta auditą, bei padidinti jų atsakomybę, svarbu sugriežtinti teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių skaidrumo pranešimus. Todėl iš teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių turėtų būti reikalaujama atskleisti finansinę informaciją, visų pirma nurodyti savo bendras pajamas, atskirai nurodant viešojo intereso įmonių sumokėtą audito atlygį, kitų įmonių sumokėtą audito atlygį ir už kitas paslaugas sumokėtą atlygį. Finansinę informaciją jie taip pat turėtų atskleisti tinklo, kuriam priklauso, lygiu. Teisės aktų nustatyta auditą atliekantys auditoriai ir audito įmonės turėtų pateikti kitą papildomą informaciją apie audito atlygį kompetentingoms institucijoms, kad joms būtų sudarytos palankesnės sąlygos vykdyti priežiūros funkcijas;

¹⁷ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1092/2010 dėl Europos Sąjungos finansų sistemos makrolygio rizikos ribojimo priežiūros ir Europos sisteminės rizikos valdybos įsteigimo (OL L 331, 2010 12 15, p. 1).

- (18) **I** svarbu sustiprinti audito komiteto vaidmenį pasirenkant naują teisės aktų nustatytą auditą atliekantį auditorių arba audito įmonę, kad audituojamos įmonės akcininkai arba nariai visuotiniame susirinkime sprendimą galėtų priimti turėdami daugiau informacijos. Taigi, teikdamas pasiūlymą visuotiniam susirinkimui **administracinis arba priežiūros organas** turėtų paaiškinti, ar jis laikosi audito komiteto pateiktos **priimtinesnės alternatyvos**, o jei ne, tai kodėl. Audito komiteto rekomendacijoje turėtų būti pateiktos bent dvi galimos alternatyvos dėl audito užduoties ir deramai pagrįsta priimtinesnė alternatyva, kad **būtų galima priimti** realų sprendimą. Kad savo rekomendacijoje audito komitetas pateiktų sąžiningą ir tinkamą pagrindimą, jis turėtų pasinaudoti privalomos atrankos procedūros, kurią organizuoja audituojama įmonė ir už kurią yra atsakingas audito komitetas, rezultatais. Per tokią atrankos procedūrą audituojama įmonė **neturėtų varžyti** teisės aktų nustatytą auditą atliekančius auditorius arba audito įmones, užimančius nedidelę rinkos dalį, **pateikti** audito užduoties pasiūlymus. Konkurso dokumentuose turėtų būti nurodyti skaidrūs ir nediskriminuojantys atrankos kriterijai, kurie bus taikomi vertinant pasiūlymus. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad dėl šios atrankos procedūros įmonėms, kurių rinkos kapitalizacija mažesnė, arba mažosioms ir vidutinėms įmonėms, gali susidaryti pagal jų dydį neproporcingų sąnaudų, tas įmones tikslinga atleisti nuo prievolės surengti naujo teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės atranką;

- (19) audituojamos įmonės visuotinio akcininkų susirinkimo arba narių teisė pasirinkti teisės aktų nustatytą auditą atliekantį auditorių arba audito įmonę būtų bevertė, jei audituojama įmonė sudarytų su trečiuoju asmeniu sutartį, kurioje būtų numatytas tokio pasirinkimo galimybės apribojimas. Todėl bet kuri audituojamos įmonės ir trečiojo asmens sutarties nuostata *dėl* konkrečių *auditorių* arba audito *įmonių* pasirinkimo apribojimo turėtų būti laikoma niekine;
- (20) viešojo intereso įmonėms paskyrus daugiau negu vieną teisės aktų nustatytą auditą atliekantį auditorių ar audito įmonę būtų sustiprintas profesinis skepticizmas ir pagerinta audito kokybė. Ši priemonė ir mažesnių audito įmonių dalyvavimas audito rinkoje taip pat padėtų ugdyti tokių įmonių gebėjimus, taigi padėtų padidinti galimybes viešojo intereso įmonėms pasirinkti teisės aktų nustatytą auditą atliekančius auditorius ir audito įmones. Todėl viešojo intereso įmonės turėtų būti raginamos ir skatinamos skirti daugiau negu vieną teisės aktų nustatytą auditą atliekantį auditorių arba audito įmonę atlikti teisės aktų nustatytą auditą;

- (21) siekiant pašalinti familiarumo grėsmę ir taip sustiprinti auditorių ir audito įmonių nepriklausomumą, svarbu nustatyti maksimalią teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės atliekamos konkrečios audituojamos įmonės audito užduoties trukmę. ***Be to, kaip priemonė stiprinti teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ar audito įmonių nepriklausomumą, sustiprinti profesinį skepticizmą ir pagerinti audito kokybę, šiame reglamente numatomos šios alternatyvos dėl maksimalios trukmės prailginimo: reguliariai rengti atvirus privalomus pakartotinius konkursus arba viešojo intereso įmonėms skirti daugiau negu vieną teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ar audito įmonę galima. Mažesnių audito įmonių dalyvavimas šiose priemonėse taip pat padėtų ugdyti tokių įmonių gebėjimus, taigi padėtų padidinti galimybes viešojo intereso įmonėms pasirinkti teisės aktų nustatytą auditą atliekančius auditorius ir audito įmones.*** Taip pat turėtų būti nustatytas tinkamas ■ pagrindinių audito partnerių, kurie teisės aktų nustatytą auditą atlieka audito įmonės vardu, laipsniškos rotacijos mechanizmas. Taip pat svarbu numatyti tinkamą laikotarpį, kurį toks teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė negali atlikti tos pačios įmonės teisės aktų nustatyto audito. Siekiant užtikrinti sklandų pereinamąjį laikotarpį, ankstesnis teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius turėtų perduoti naujam teisės aktų nustatytą auditą atliekančiam auditoriui perdavimo bylą su svarbia informacija;

- (22) siekiant užtikrinti aukštą investuotojų ir vartotojų pasitikėjimo lygį vidaus rinkoje ir išvengti interesų konfliktų, teisės aktų nustatyta audita atliekantys auditoriai ir audito įmonės turėtų būti tinkamai prižiūrimi kompetentingų institucijų, kurios yra nepriklausomos nuo audito profesijos ir turi atitinkamų gebėjimų, patirties ir išteklių.
- Valstybės narės turėtų turėti galimybę deleguoti arba leisti kompetentingai institucijai deleguoti kitoms institucijoms ar įstaigoms bet kurias tų kompetentingų institucijų užduotis, išskyrus užduotis, susijusias su kokybės užtikrinimo sistema, tyrimais ir drausminės atsakomybės sistemomis. Tačiau valstybės narės turėtų turėti galimybę nuspręsti deleguoti užduotis, susijusias su drausminės atsakomybės sistemomis, kitoms institucijoms ir įstaigoms, su sąlyga, kad dauguma tos institucijos ar įstaigos valdyme dalyvaujančių asmenų yra nepriklausomi nuo auditoriaus profesijos.*** Nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų turėti reikiamų įgaliojimų atlikti priežiūros užduotis, įskaitant gebėjimus susipažinti su ***duomenimis, gauti*** informacijos ■ ir atlikti patikrinimus. Jos turėtų specializuotis finansų rinkų priežiūros, finansinių ataskaitų rengimo prievolių laikymosi arba teisės aktų nustatyto audito priežiūros srityse. Tačiau turėtų būti numatyta, kad priežiūrą, kaip viešojo intereso įmonės laikosi nustatytų prievolių, galėtų vykdyti už tų įmonių priežiūrą atsakingos kompetentingos institucijos. Teisės aktų nustatyta audita atliekantys auditoriai ar audito įmonės neturėtų daryti jokios ■ nederamos įtakos kompetentingų institucijų finansavimui;

- (23) priežiūros kokybė turėtų pagerėti, jei institucijos, kurioms nacionaliniu lygiu pavesta vykdyti skirtingas užduotis, veiksmingai bendradarbiautų. Todėl institucijos, kompetentingos vykdyti viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito prievolių laikymosi priežiūrą, turėtų bendradarbiauti su institucijomis, atsakingomis už ***užduotis, numatytas Direktyvoje 2006/43/EB***, su viešojo intereso įmonių priežiūrą atliekančiomis institucijomis ir finansinės žvalgybos padaliniais, nurodytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2005/60/EB ¹⁸;
- (24) siekiant aukštos audito kokybės, itin svarbus teisės aktų nustatyto audito išorės kokybės užtikrinimas. Taip padidinamas skelbiamos finansinės informacijos patikimumas ir užtikrinama geresnė akcininkų, investuotojų, kreditorių ir kitų suinteresuotųjų šalių apsauga. Todėl teisės aktų nustatytą auditą atliekantiems auditoriams ir audito įmonėms turėtų būti taikoma kokybės užtikrinimo sistema, už kurią atsakingos kompetentingos institucijos, taip užtikrinant objektyvumą ir nepriklausomumą nuo auditoriaus profesijos. Kokybės užtikrinimo peržiūros turėtų būti rengiamos taip, kad kiekvienam teisės aktų nustatytą auditą atliekančiam auditoriui arba audito įmonei, ***atliekantiems*** viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatytą auditą, būtų taikoma kokybės užtikrinimo peržiūra, ***grindžiama rizikos analize. Kitų nei Direktyvos 2006/43/EB 2 straipsnio 17 ir 18 punktuose nustatytų teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių, atliekančių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatytą auditą, atveju, ta peržiūra turėtų būti atliekama bent kas trejus metus, o kitais atvejais – bent kas šešerius metus.*** 2008 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacijoje dėl viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ir (arba) audito įmonių išorės kokybės užtikrinimo ¹⁹ pateikta informacija, kaip turėtų būti atliekami patikrinimai. Kokybės užtikrinimo peržiūros turėtų būti ***tinkamos ir*** proporcingos teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės, kurių priežiūra atliekama, veiklos mastui ir sudėtingumui;

¹⁸ 2005 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB dėl finansų sistemų apsaugos nuo jos panaudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimui (OL L 309, 2005 11 25, p. 15).

¹⁹ OL L 120, 2008 5 7, p. 20.

- █
- (25) viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito paslaugų teikimo rinka ilgainiui keičiasi. Todėl reikia, kad kompetentingos institucijos stebėtų rinkos pokyčius, visų pirma susijusius su █ rizika, kylančia dėl didelės rinkos koncentracijos █, ***be kita ko, konkrečiuose sektoriuose, ir audito komitetų veiklos rezultatus;***

- █
- (26) kompetentingų institucijų veiklos skaidrumas turėtų padėti padidinti investuotojų ir vartotojų pasitikėjimą vidaus rinka. Todėl iš kompetentingų institucijų turėtų būti reikalaujama reguliariai teikti veiklos ataskaitas ir skelbti ***apibendrintą informaciją apie per patikrinimus nustatytus faktus ir padarytas išvadas arba atskirai, jeigu taip nustato valstybės narės;***

- (27) valstybių narių kompetentingų institucijų bendradarbiavimas gali reikšmingai prisidėti Sąjungoje nuosekliai užtikrinant aukštą teisės aktų nustatyto audito kokybę. Todėl valstybių narių kompetentingos institucijos, vykdydamos teisės aktų nustatyto audito priežiūros funkcijas, prirėikus turėtų bendradarbiauti tarpusavyje. Jos turėtų laikytis buveinės šalies reglamentavimo ir valstybės narės, kurioje teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius ar audito įmonė yra patvirtintas (-a) ir kurioje audituojama įmonė turi savo registruotą buveinę, priežiūros principo. Kompetentingų institucijų bendradarbiavimas ***turėtų būti organizuojamas Europos audito priežiūros įstaigų komitete (CEAOB), kurį turėtų sudaryti kompetentingų institucijų aukšto lygio atstovai. Siekiant užtikrinti nuoseklų šio reglamento taikymą CAOAB turėtų turėti galimybę priimti neprivalomas gaires ar nuomones. Be to, jis turėtų sudaryti palankesnes sąlygas keistis informacija, teikti rekomendacijas Komisijai ir padėti vykdyti techninį vertinimą ir techninį nagrinėjimą. Siekiant vykdyti trečiųjų šalių viešųjų priežiūros sistemų techninį vertinimą, taip pat susijusį valstybių narių ir trečiųjų šalių tarptautinį bendradarbiavimą šioje srityje, CAOAB turėtų įsteigti pogrupį, kuriam pirmininkautų Europos priežiūros institucijos*** (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos (ESMA))²⁰ ***paskirtas narys, ir turėtų prašyti ESMA, Europos priežiūros institucijos (Europos bankininkystės institucijos (EBI))²¹ arba Europos priežiūros institucijos (Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos (EIOPA))²² pagalbos, jeigu tas prašymas susijęs su valstybių narių ir trečiųjų šalių tarptautiniu bendradarbiavimu viešojo intereso įmonių, kurių priežiūrą vykdo šios Europos priežiūros institucijos, teisės aktų nustatyto audito srityje. Komisija turėtų suteikti CAOAB sekretoriato paslaugas ir, remdamasi CAOAB patvirtinta darbo programa, įtraukti susijusias sąnaudas į savo kitų metų sąmatas;***

²⁰ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija.

²¹ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija.

²² 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1094/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija.

- (28) valstybių narių kompetentingų institucijų bendradarbiavimas turėtų apimti
- bendradarbiavimą kokybės užtikrinimo peržiūrų srityje *ir* pagalbą tyrimams, susijusiems su viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito atlikimu, įskaitant tuos atvejus, kai tiriamas audito atlikimas nėra atitinkamos valstybės narės galiojančių teisės aktų ar reglamentavimo nuostatų pažeidimas ■ . Valstybių narių kompetentingų institucijų išsamūs bendradarbiavimo susitarimai turėtų apimti galimybę kurti kompetentingų institucijų kolegijas ir viena kitai deleguoti užduotis. Taip bendradarbiaujant reikėtų atsižvelgti į tinklo, kuriame veikia teisės aktų nustatytą auditą atliekantys auditoriai ir audito įmonės, koncepciją. Kompetentingos institucijos ■ turėtų laikytis atitinkamų konfidencialumo ir profesinės paslapties taisyklių;

-
- (29) kadangi kapitalo rinkos yra tarpusavyje susijusios, kompetentingoms institucijoms reikia suteikti įgaliojimus ■ bendradarbiauti su trečiųjų šalių priežiūros institucijomis ir įstaigomis dėl keitimosi informacija arba kokybės užtikrinimo peržiūrų. Tačiau kai bendradarbiavimas su trečiosios šalies institucijomis yra susijęs su audito darbo dokumentais arba kitais teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių arba audito įmonių dokumentais, turėtų būti taikomos Direktyvoje 2006/43/EB nustatytos procedūros;

- (30) siekiant užtikrinti sklandų kapitalo rinkų veikimą reikalingi tvarūs audito pajėgumai ir konkurencinga teisės aktų nustatyto audito paslaugų rinka, kurioje yra pakankamas teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių, galinčių atlikti viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyta auditą, pasirinkimas. **Kompetentingos institucijos ir Europos konkurencijos tinklas (EKT)** turėtų pranešti apie audito rinkos struktūros pokyčius, atsiradusius dėl šio reglamento vykdymo;

- (31) **Komisijos deleguotųjų aktų priėmimo procedūrų suderinimas su Sutartimi dėl Europos Sąjungos veikimo**, ypač su jos 290 ir 291 straipsniais, turėtų būti atliekamas atsižvelgiant į kiekvieną konkretų atvejį. Siekiant deramai atsižvelgti į audito praktikos ir auditoriaus profesijos pokyčius, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį **Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti** aktus. Visų pirma, deleguotieji aktai būtini siekiant **priimti tarptautinius audito standartus audito praktikos**, teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių **nepriklausomumo ir vidaus kontrolės srityje. Priimti tarptautiniai audito standartai neturėtų pakeisti jokių šio reglamento reikalavimų ar tuos reikalavimus papildyti, išskyrus tiksliai nurodytuosius**. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais. Atlikdama su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą ir rengdama jų tekstus Komisija turėtų užtikrinti, kad atitinkami dokumentai būtų vienu metu, laiku ir tinkamai perduodami Europos Parlamentui ir Tarybai;

- (32) siekiant užtikrinti teisinį tikrumą ir sklandų perėjimą prie šiuo reglamentu nustatyto režimo, svarbu nustatyti teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių rotacijos prievolės **ir** prievolės organizuoti teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių atrankos procedūras renkantis audito įmonę, įsigaliojimo pereinamąjį laikotarpį;
- (33) ***nuorodos į Direktyvos 2006/43/EB nuostatas turėtų būti suprantamos kaip nuorodos į nacionalines nuostatas, kuriomis tos Direktyvos 2006/43/EB nuostatos perkeliamos į nacionalinę teisę. Nauja Europos audito sistema pakeičiami galiojantys šiame reglamente ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje .../.../ES²³⁺ nustatyti reikalavimai ir ji turėtų būti aiškinama nedarant nuorodų į ankstesnius dokumentus, pavyzdžiui, Komisijos rekomendacijas, priimtas pagal ankstesnę sistemą;***

²³ ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva .../.../ES, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2006/43/EB dėl teisės aktų nustatyto metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės audito (OL L ...).

⁺ OL: prašom įrašyti dokumente PE-CONS 6/14 esančios direktyvos numerį ir papildyti išnašą.

- (34) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. patikslinti ir geriau apibrėžti viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito vaidmenį, pagerinti informacijos, kurią teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė teikia audituojamai įmonei, investuotojams ir kitiems suinteresuotiesiems subjektams, kokybę, pagerinti auditorių ir viešojo intereso įmonių priežiūros institucijų komunikacijos kanalus, užkirsti kelią interesų konfliktams, kylantiems, kai viešojo intereso įmonėms teikiamos ne audito paslaugos, sumažinti galimo interesų konflikto riziką, kurią kelia esama sistema, pagal kurią audituojama įmonė pasirenka auditorių ir jam moka, arba familiarumo grėsmė, viešojo intereso įmonėms sudaryti palankesnes sąlygas pakeisti ir pasirinkti teisės aktų nustatytą auditą atliekantį auditorių arba audito įmonę ir padidinti galimybes pasirinkti teisės aktų nustatytą auditą atliekančius auditorius arba audito įmones, padidinti teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių, kurie atlieka viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatytą auditą, reglamentavimo ir priežiūros veiksmingumą, nepriklausomumą ir nuoseklumą, įskaitant bendradarbiavimą Sąjungos lygiu, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl siūlomo veiksmo masto tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

- (35) šiame reglamente gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažintų visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, t. y. teisė į privatų ir šeimos gyvenimą, teisė į asmens duomenų apsaugą, laisvė užsiimti verslu, teisė į veiksmingą teisinę gynybą ir sąžiningą bylos nagrinėjimą, nekaltumo prezumpcija ir teisė į gynybą, teisėtumo ir nusikalstamos veikos bei bausmės proporcingumo principai, teisė nebūti du kartus teisiamam arba baudžiamam už tą patį nusikaltimą, ir šis reglamentas turi būti taikomas atsižvelgiant į šias teises ir principus;
- (36) buvo pasikonsultuota su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu pagal Reglamento (EB) Nr. 45/2001 28 straipsnio 2 dalį, ir jis pateikė nuomonę 2012 m. balandžio 23 d.²⁴;
- (37) šiuo reglamentu ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva .../.../ES⁺ turėtų būti nustatytas naujas teisės aktų nustatyto metinių finansinių ataskaitų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų audito teisinis pagrindas, todėl Komisijos sprendimas 2005/909/EB²⁵ turėtų būti panaikintas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

²⁴ OL C 336, 2012 11 6, p. 4.

⁺ OL: prašom įrašyti dokumente PE-CONS 6/14 esančios direktyvos numerį ir papildyti išnašą.

²⁵ 2005 m. gruodžio 14 d. Komisijos sprendimas 2005/909/EB dėl ekspertų grupės, patariančios Komisijai ir padedančios teisės aktais numatytų auditorių ir audito įmonių visuomeninės priežiūros sistemoms veikti bendrai, sudarymo (OL L 329, 2005 12 16, p. 38).

I ANTRAŠTINĖ DALIS

DALYKAS, TAIKYMO SRITIS IR TERMINŲ APIBRĖŽTYS

1 straipsnis

Dalykas

Šiame reglamente nustatyti viešojo intereso įmonių metinių finansinių ataskaitų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų teisės aktų nustatyto audito atlikimo reikalavimai, viešojo intereso įmonėms taikomos teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių organizacinės struktūros ir atrankos taisyklės, siekiant skatinti jų nepriklausomumą ir užtikrinti, kad nekiltų interesų konfliktų, bei priežiūros, kaip teisės aktų nustatyta auditą atliekantys auditoriai ir audito įmonės laikosi šių reikalavimų, taisyklės.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas:
 - a) viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyta auditą atliekantiems auditoriams ir audito įmonėms;
 - b) viešojo intereso įmonėms.
2. Šis reglamentas taikomas nedarant poveikio Direktyvai 2006/43/EB.

3. *Kai kooperatyvas, kaip apibrėžta Direktyvos 2006/43/EB 2 straipsnio 14 punkte, taupomasis bankas arba panašus subjektas, kaip nurodyta Direktyvos 86/635/EEB 45 straipsnyje, arba kooperatyvo, taupomojo banko ar panašaus subjekto, kaip nurodyta Direktyvos 86/635/EEB 45 straipsnyje, patronuojamoji įmonė ar teisių perėmėjas pagal nacionalinę teisę privalo arba jam leidžiama būti ne pelno siekiančio auditą atliekančio subjekto nariu, valstybė narė gali nuspręsti, kad šis reglamentas arba tam tikros jo nuostatos netaikomos tokio subjekto teisės aktų nustatytam auditui, jei vieno iš jo narių teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba asmenys, kurie gali daryti įtaką teisės aktų nustatytam auditui, laikosi Direktyvoje 2006/43/EB išdėstytų nepriklausomumo principų.*
4. *Kai kooperatyvas, kaip apibrėžta Direktyvos 2006/43/EB 2 straipsnio 14 punkte, taupomasis bankas arba panašus subjektas, kaip nurodyta Direktyvos 86/635/EEB 45 straipsnyje, arba kooperatyvo, taupomojo banko ar panašaus subjekto patronuojamoji įmonė ar teisių perėmėjas, kaip nurodyta Direktyvos 86/635/EEB 45 straipsnyje, pagal nacionalinę teisę privalo arba jam leidžiama būti ne pelno siekiančio auditą atliekančio subjekto nariu, objektyvi, supratinga ir informuota šalis neturėtų daryti išvados, kad narystė grindžiami santykiai kelia pavojų teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus nepriklausomumui, jei tokiam auditą atliekančiam subjektui atliekant vieno iš jo narių teisės aktų nustatytą auditą nepriklausomumo principai yra taikomi auditą atliekantiems teisės aktų nustatytą auditą atliekantiems auditoriams ir tiems asmenims, kurie gali daryti įtaką teisės aktų nustatytam auditui.*

5. *Valstybė narė informuoja Komisiją ir Europos audito priežiūros įstaigų komitetą (toliau – CEAOB), nurodytą 30 straipsnyje, apie tokias išimtines situacijas, kai netaikomas šis reglamentas arba tam tikros šio reglamento nuostatos. Ji pateikia Komisijai ir CEAOB šio reglamento nuostatų, kurios netaikytos 3 dalyje nurodytų subjektų teisės aktų nustatytam auditui, sąrašą ir priežastis, dėl kurių padaryta tokia išimtis.*

3 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šio reglamento tikslais taikomos Direktyvos 2006/43/EB 2 straipsnyje nustatytos terminų apibrėžtys, išskyrus termino **I** „kompetentinga institucija“ apibrėžtį, kaip numatyta šio reglamento 20 straipsnyje.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

VIEŠOJO INTERESO ĮMONIŲ TEISĖS AKTŲ NUSTATYTO AUDITO VYKDYMO SĄLYGOS

I

4 straipsnis

Audito atlygis

1. Atlygis už viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatytą auditą negali būti sąlyginis.

Nedarant poveikio Direktyvos 2006/43/EB 25 straipsniui, pirmoje pastraipoje nurodytas sąlyginis atlygis – tai atlygis už audito užduotį, apskaičiuojamas pagal iš anksto nustatytas sąlygas, susijusias su sandorio išdava ar rezultatais arba atlikto darbo rezultatais. Jei atlygi nustatė teismas arba kompetentinga institucija, jo negalima laikyti sąlyginiu.

2. Jei teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė audituojamai įmonei, *jos patronuojančiajai įmonei ar jos kontroliuojamosioms įmonėms trejus ar daugiau finansinius metus iš eilės* teikia ne audito *paslaugas, kurios nėra šio reglamento 5 straipsnio 1 dalyje nurodytos paslaugos, bendra* atlygio už tokias paslaugas *suma* gali sudaryti ne daugiau kaip *70 % paskutinius trejus finansinius metus iš eilės* mokamo atlygio *už audituojamos įmonės ir, kai taikoma, jos patronuojančiosios įmonės, jos kontroliuojamųjų įmonių ir tos įmonių grupės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų teisės aktų nustatyta auditą (-us) vidurkio.*

Taikant pirmoje pastraipoje nurodytus apribojimus neatsižvelgiama į Sąjungos ar nacionalinės teisės aktuose nustatytas ne audito paslaugas, kurios nėra 5 straipsnio 1 dalyje nurodytos paslaugos.

Valstybės narės gali nustatyti, kad kompetentinga institucija gali, teisės aktų nustatyta auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės prašymu, išimtiniais atvejais leisti, kad teisės aktų nustatyta auditą atliekančiam auditoriui arba audito įmonei nebūtų taikomi pirmoje pastraipoje nurodyti reikalavimai audituojamos įmonės atžvilgiu ne ilgesnį kaip dvejų finansinių metų laikotarpį.

3. Jei iš viešojo intereso įmonės **kiekvienais metais per paskutinius trejus finansinius** metus iš eilės gauto ■ atlygio bendra suma **viršija** 15 % teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės, **arba, jei taikoma**, teisės aktų nustatytą auditą atliekančio grupės auditoriaus **kiekvienais iš tų finansinių metų** gautos bendros atlygio sumos, toks teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė, arba atitinkamai grupės auditorius **apie tai** praneša audito komitetui **ir su juo aptaria grėsmes savo nepriklausomumui ir apsaugos priemones toms grėsmėms sumažinti**. Audito komitetas svarsto, ar reikėtų, kad, prieš pateikiant audito išvadą, kitas teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė atliktų audito užduoties kokybės kontrolės peržiūrą.

Jei iš tokios viešojo intereso įmonės gauto ■ atlygio suma ir toliau viršija 15 % tokio teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės, arba, atitinkamai, teisės aktų nustatytą auditą atliekančio grupės auditoriaus gaunamos bendros atlygio sumos, audito komitetas, remdamasis objektyviomis priežastimis, ■ nusprendžia, ar tokios įmonės ar įmonių grupės auditą atliekantis teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė, ar grupės auditorius gali toliau atilikti teisės aktų nustatytą auditą papildomą laikotarpį, kuris bet kuriuo atveju negali viršyti dvejų metų.

-
4. *Valstybės narės gali taikyti griežtesnius reikalavimus, nei nurodyta šiame straipsnyje.*

5 straipsnis

Draudimas teikti ne audito paslaugas

1. Teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė, atliekantys viešojo intereso *įmonės* teisės aktų nustatyta auditą, *ar bet kuris tinklo, kuriam* priklauso teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius *arba audito įmonė, narys* tiesiogiai ar netiesiogiai audituojamai įmonei, jos patronuojančiajai įmonei *ar* jos kontroliuojamosioms įmonėms Sąjungoje neteikia jokių *draudžiamų* ne audito paslaugų:

- a) laikotarpiu nuo audituojamo laikotarpio pradžios iki audito išvados paskelbimo; ir*
- b) finansiniais metais, einančiais iškart prieš a punkte nurodytą laikotarpį – paslaugų, išvardytų antros pastraipos e punkte.*

■ Taikant šį straipsnį, *draudžiamos* ne audito paslaugos yra:

- a) mokesčių paslaugos, susijusios su toliau išvardytais dalykais:*
 - i) mokesčių formų rengimu;*

- ii) iš darbo užmokesčio išskaičiuojamu mokesčiu;*
- iii) muitais;*
- iv) viešųjų subsidijų ir mokesčių paskatų nustatymu, nebent su tokiomis paslaugomis susijusi teisės aktų nustatyta auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės parama yra nustatyta teisės aktais;*
- v) parama, susijusia su mokesčių institucijų vykdomais mokesčių tikrinimais, nebent su tokiais tikrinimais susijusi teisės aktų nustatyta auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės parama yra nustatyta teisės aktais;*
- vi) tiesioginių ir netiesioginių mokesčių ir atidėtųjų mokesčių apskaičiavimu;*
- vii) konsultacijomis mokesčių klausimais;*
- b) paslaugos, bet kaip susijusios su audituojamos įmonės valdymu ar sprendimų priėmimu;*
- c) buhalterinės apskaitos tvarkymas ir apskaitos dokumentų ir finansinių ataskaitų rengimas;*
- d) darbo užmokesčio skaičiavimo paslaugos;*

- e) vidaus kontrolės arba rizikos valdymo *procedūrų*, susijusių su *finansinės* informacijos rengimu ir (arba) kontrole, *arba finansinių informacijos technologijų sistemų* planavimas ir diegimas;
- f) vertinimo paslaugos, *įskaitant vertinimus, susijusius su* aktuarijų *paslaugomis ar paramos sprendžiant ginčus paslaugomis*;
- g) *teisinės paslaugos, susijusios su:*
 - i) *bendro pobūdžio patarimo teikimu*;
 - ii) *derybomis audituojamos įmonės vardu, ir*
 - iii) *atstovavimu* nagrinėjant teisinius ginčus;
- h) *paslaugos, susijusios su* audituojamos įmonės vidaus audito  funkcijomis;
- i) *paslaugos, susijusios su audituojamos įmonės finansavimu, kapitalo struktūra bei paskirstymu ir investavimo strategija, išskyrus patikinimo paslaugų teikimą finansinių ataskaitų atžvilgiu, pavyzdžiui, su audituojamos įmonės leidžiamais prospektais susijusių patvirtinimo laiškų siuntimas*;
- j) *rėmimas, brokerio paslaugos ar dalyvavimas platinant audituojamos įmonės akcijas*;

k) žmogiškųjų išteklių paslaugos, *susijusios su:*

i) *vadovavimu, kai pareigos sudaro galimybę daryti reikšmingą įtaką rengiant apskaitos dokumentus ar finansines ataskaitas, kurių teisės aktų nustatytas auditas yra atliekamas, kai tokios paslaugos apima:*

- *kandidatų tokioms pareigoms užimti paiešką ir suradimą arba*
- *kandidatų tokioms pareigoms užimti rekomendacijų tikrinimą;*

ii) *organizacijos struktūros formavimu; ir*

iii) *išlaidų kontrole.*

I

2. *Valstybės narės gali drausti teikti ne vien tik 1 dalyje išvardytas paslaugas, jei jos mano, kad tos paslaugos galėtų kelti grėsmę nepriklausomumui. Valstybės narės informuoja Komisiją apie visus 1 dalyje pateikto sąrašo papildymus.*

3. *Nukrypstant nuo 1 dalies antros pastraipos, valstybės narės gali leisti teikti a punkto i papunkčio, a punkto iv–vii papunkčiuose ir f punkte nurodytas paslaugas, su sąlyga, kad jos atitinka šiuos reikalavimus:*

a) *jos atskirai ar bendrai neturi tiesioginio poveikio arba turi nereikšmingą poveikį audituojamoms finansinėms ataskaitoms;*

b) poveikio audituojamoms finansinėms ataskaitoms įvertinimas yra išsamiai užfiksuotas dokumentuose ir paaiškintas 11 straipsnyje nurodytoje papildomoje ataskaitoje audito komitetui; ir

c) teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė laikosi Direktyvoje 2006/43/EB nustatytų nepriklausomumo principų.

4. Teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė, atliekantys viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatytą auditą, *ir, kai teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė priklauso tinklui, bet kuris tokio tinklo narys gali audituojamai įmonei, jos patronuojančiajai įmonei arba jos kontroliuojamosioms įmonėms teikti ne audito paslaugas, išskyrus draudžiamas ne audito paslaugas, nurodytas 1 ir 2 dalyse, jei tam pritaria audito komitetas, tinkamai įvertinęs grėsmes nepriklausomumui ir pagal Direktyvos 2006/43/EB 22b straipsnį taikytas apsaugos priemonės. Audito komitetas, kai taikoma, teikia gaires dėl 3 dalyje nurodytų paslaugų.*

Valstybės narės gali nustatyti griežtesnes taisykles, kuriomis nustatomos sąlygos, kurioms esant teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius, audito įmonė arba tinklo, kuriam priklauso teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius ar audito įmonė, narys gali audituojamajai įmonei, jos patronuojančiajai įmonei arba jos kontroliuojamosioms įmonėms teikti ne audito paslaugas, išskyrus draudžiamas ne audito paslaugas, nurodytas 1 dalyje.

5. Jei tinklo, kuriam priklauso teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė, atliekantys viešojo intereso įmonės teisės aktų nustatyta auditą, narys trečiojoje šalyje įsteigtai įmonei, kurią kontroliuoja audituojama viešojo intereso įmonė, teikia ne audito paslaugas, **nurodytas šio straipsnio 1 ir 2 dalyse**, atitinkamas teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė įvertina, ar jo nepriklausomumui nekils grėsmė dėl to, kad tinklo narys teikia tokias paslaugas.

Jei pakenkiama jo nepriklausomumui, teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė imasi, **kai taikoma**, apsaugos priemonių, kad sumažintų grėsmę, kurią kelia tų paslaugų teikimas trečiojoje šalyje. Teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė gali toliau atlikti viešojo intereso įmonės teisės aktų nustatyta auditą tik tada, jei pagal **šio reglamento 6 straipsnį ir Direktyvos 2006/43/EB 22b straipsnį** gali pagrįsti, kad tokių paslaugų teikimas nedaro poveikio jų profesiniam sprendimui ir audito išvadai.

Šioje dalyje:

- a) jei dalyvaujama priimant sprendimus audituojamoje įmonėje arba teikiamos **1** dalies antros pastraipos **b, c** ir **e** punktuose nurodytos paslaugos, laikoma, kad tai visais atvejais daro poveikį nepriklausomumui **ir poveikio negalima sumažinti jokiais apsaugos priemonėmis**;
- b) jei teikiamos paslaugos, nurodytos **ne 1** dalies antros pastraipos **b, c** ir **e** punktuose, o kituose tos dalies antros pastraipos punktuose, laikoma, kad nepriklausomumui daromas poveikis **ir todėl reikia imtis apsaugos priemonių dėl to kylančioms grėsmėms sumažinti**.

6 straipsnis

Pasirengimas atlikti teisės aktų nustatytą auditą ir grėsmių nepriklausomumui įvertinimas

1. Prieš sutikdamas atlikti arba tęsti viešojo [] intereso įmonės teisės aktų nustatyto audito užduotį, teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė įvertina, **be Direktyvos 2006/43/EB 22b straipsnio nuostatų**, toliau išvardytus aspektus ir tai fiksuoja dokumentuose:

[]

- a) ar jis (ji) atitinka **šio reglamento** 4 ir 5 straipsnių reikalavimus;

[]

- b) ar laikomasi šio reglamento 17 straipsnyje nustatytų sąlygų;
- c) nedarant poveikio Direktyvai 2005/60/EB, viešojo intereso įmonės **priežiūros, administracijos ir valdymo organų narių** sąžiningumą.

[]

2. Teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė:

- a) kasmet raštu patvirtina audito komitetui, ***kad teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius, audito įmonė ir partneriai, aukštesnio rango vadovai ir vadovai, atliekantys teisės aktų nustatytą auditą, yra nepriklausomi nuo audituojamos įmonės;***

- b) su audito komitetu aptaria grėsmes jų nepriklausomumui ir toms grėsmėms sumažinti taikomas apsaugos priemones, kurios yra užfiksuotos dokumentuose pagal ***1*** dalį.

Pažeidimai

■ Nedarant poveikio šio reglamento 12 ***straipsniui ir*** Direktyvai 2005/60/EB, kai teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė, kurie atlieka viešojo intereso įmonės teisės aktų nustatytą auditą, įtaria arba turi pagrįstų priežasčių įtarti, kad ***gali būti arba yra padaryta*** pažeidimų, įskaitant sukčiavimą, susijusių su audituojamos įmonės finansinėmis ataskaitomis, jis (ji) apie tai praneša audituojamai įmonei, paprašo jos ištirti tą klausimą, imtis tinkamų priemonių tokiems pažeidimams pašalinti ir užkirsti kelią tokiems pažeidimams pasikartoti ateityje.

Jei audituojama įmonė netiria šio klausimo ■, teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė informuoja ■ institucijas, ***kurias valstybės narės yra paskyrusios atsakingomis už*** tokių pažeidimų ***tyrimą***.

Tai, kad teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė gera valia atskleidžia ***toms*** institucijoms pirmoje pastraipoje nurodytus ***pažeidimus***, nėra sutartinių arba teisinių apribojimų atskleisti informaciją pažeidimas ■.

■

8 straipsnis

Užduoties kokybės kontrolės peržiūra

1. Prieš pateikiant 10 ir 11 straipsniuose nurodytą išvadą ir atskaitą, atliekama *užduoties* kokybės kontrolės peržiūra (toliau šiame straipsnyje – peržiūra), siekiant įvertinti, ar teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba pagrindinis audito partneris šios išvados ir ataskaitos projektuose pateikė pagrįstą nuomonę ir išvadas.
2. Peržiūrą atlieka *užduoties* kokybės kontrolės peržiūros vykdytojas (toliau šiame straipsnyje – peržiūros vykdytojas). Peržiūros vykdytojas – tai teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius, nedalyvaujantis atliekant teisės aktų nustatytą auditą, su kuriuo susijusi *užduoties* kokybės *kontrolės* peržiūra.
3. *Nukrypstant nuo 2 dalies, jei teisės aktų nustatytą auditą atlieka audito įmonė, kurios visi teisės aktų nustatytą auditą atliekantys auditoriai dalyvavo atliekant teisės aktų nustatytą auditą, arba jei teisės aktų nustatytą auditą atlieka teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius, kuris nėra audito įmonės partneris ar darbuotojas, ji arba jis pasirūpina, kad peržiūrą atliktų kitas teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius. Tai, kad dokumentai ar informacija šio straipsnio tikslais atskleidžiami nepriklausomam peržiūros vykdytojui, nėra profesinės paslapties atskleidimas. Peržiūros vykdytojui šio straipsnio tikslais atskleisti dokumentai ar informacija yra profesinės paslapties objektas.*

4. **Atlikdamas peržiūrą** peržiūros vykdytojas užregistruoja bent šią informaciją:
- a) žodžiu ir raštu teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus arba pagrindinio audito partnerio pateiktą informaciją, kuria pagrindžiami reikšmingi sprendimai ir **svarbūs** per atliktas audito procedūras nustatyti **faktai** bei pagal tuos faktus padarytos išvados, neatsižvelgiant į tai, ar ta informacija pateikta peržiūros vykdytojo prašymu;
 -
 - b) teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus arba pagrindinio audito partnerio nuomones, pateiktas 10 ir 11 straipsniuose nurodytos išvados ir ataskaitos projektuose.
5. Per peržiūrą vertinami bent šie aspektai:
- a) teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės nepriklausomumas ■ nuo audituojamos įmonės;
 - b) reikšminga rizika, **susijusi su teisės aktų nustatytu auditu, kurią** atlikdamas teisės aktų nustatytą auditą nustatė teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba pagrindinis audito partneris, ir priemonės, kurių jis ėmėsi, kad tinkamai valdytų tą riziką;
 - c) teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus arba pagrindinio audito partnerio argumentacija, visų pirma **reikšmingumo** ir b punkte nurodytos reikšmingos rizikos pagrindimas;

- d) bet koks išorės ekspertų patarimo prašymas ir to patarimo įgyvendinimas;
 - e) ištaisytos ir neištaisytos klaidingos finansinėse ataskaitose pateiktos informacijos, kuri buvo nustatyta atliekant auditą, pobūdis ir apimtis;
 - f) su audituojamos įmonės audito komitetu ir valdymo ir (arba) priežiūros organais aptartos temos;
 - g) su kompetentingomis institucijomis ir, kai taikytina, kitais trečiaisiais asmenimis aptartos temos;
 - h) tai, ar **peržiūros vykdytojo** iš bylos atrinkti dokumentai ir informacija pagrindžia teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus arba pagrindinio audito partnerio nuomonę, pateiktą 10 ir 11 straipsniuose nurodytos išvados ir ataskaitos projektuose.
6. Peržiūros vykdytojas peržiūros rezultatus aptaria su teisės aktų nustatytą auditą atliekančiu auditoriumi arba pagrindiniu audito partneriu. ***Audito įmonė nustato procedūras, kuriomis siekiama nustatyti, kokių būdu turi būti sprendžiami pagrindinio audito partnerio ir peržiūros vykdytojo nesutarimai.***

7. Teisės aktų nustatyta auditą atliekantis **auditorius** arba audito įmonė **ir peržiūros vykdytojas** registruoja peržiūros rezultatus ir su šiais rezultatais susijusias aplinkybes.

9 straipsnis

Tarptautiniai audito standartai

Komisijai pagal 39 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais priimami Direktyvos **2006/43/EB** 26 straipsnyje nurodyti tarptautiniai audito standartai **audito praktikos bei teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių nepriklausomumo ir vidaus kokybės kontrolės srityje, siekiant juos taikyti Sąjungoje, su sąlyga, kad jie atitinka Direktyvos 2006/43/EB 26 straipsnio 3 dalies a, b ir c punktuose nustatytus reikalavimus ir jais nekeičiami arba nepapildomi jokie šio reglamento reikalavimai, išskyrus nustatytuosius šio reglamento 7, 8 ir 18 straipsniuose.**

I

10 straipsnis

Audito išvada

1. Teisės aktų nustatyta auditą atliekantis (-ys) auditorius (-ai) arba audito įmonė (-s) viešojo intereso įmonės teisės aktų nustatyto audito rezultatus pateikia audito išvadoje.
2. Audito išvada **rengiama pagal Direktyvos 2006/43/EB 28 straipsnio nuostatas; joje papildomai** pateikiama bent ši informacija:

■

- a) nurodoma, ***kas ar kuris*** organas ***paskyrė*** teisės aktų nustatyta auditą atliekantį (-čius) auditorių (-us) arba ■ audito įmonę (-es);
- b) nurodoma ***teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių arba audito įmonių*** paskyrimo data ir viso nenutrūkstamo užduoties vykdymo laikotarpis, įskaitant ankstesnius šio laikotarpio pratęsimus ir pakartotinius paskyrimus;

c) *pagrindžiant audito išvadą pateikiama:*

- i) *svarbiausių įvertintos reikšmingų iškraipymų rizikos, įskaitant įvertintą reikšmingų iškraipymų riziką dėl sukčiavimo, aprašymas,*
- ii) *glaustas auditoriaus atsakas į tą riziką, ir*
- iii) *prireikus svarbiausios pastabos dėl tos rizikos.*

Prireikus kartu su minėta audito išvadoje nurodoma informacija apie kiekvieną didelę nustatytą riziką dėl svarbaus neteisingo pareiškimo audito išvadoje pateikiama aiški nuoroda į atitinkamą informacijos atskleidimą finansinėse ataskaitose.

I

- d) *paaškinama, koku mastu per teisės aktų nustatytą auditą, kaip manoma, buvo galima nustatyti pažeidimus, įskaitant sukčiavimą;*

-
- e) patvirtinama, kad audito nuomonė atitinka 11 straipsnyje nurodytą papildomą ataskaitą audito komitetui;
 - f) pareiškama, kad 5 straipsnio *1* dalyje nurodytos **draudžiamos** ne audito paslaugos nebuvo teikiamos ir kad teisės aktų nustatytą auditą atliekantis (-ys) auditorius (-ai) arba audito įmonė (-s) per auditą išliko ■ nepriklausomi **nuo audituojamos įmonės** ■ ;

-
- g) ***nurodomos visos paslaugos, kurias teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė be teisės aktų nustatyto audito suteikė audituojamai įmonei arba jos kontroliuojamajai (-osioms) įmonei (-ėms) ir kurios nebuvo atskleistos valdymo ataskaitoje arba finansinėse ataskaitose.***

Valstybės narės gali nustatyti papildomų su audito išvados turiniu susijusių reikalavimų.

-
- 3. Audito išvadoje ■ nepateikiama kryžminių nuorodų į 23 straipsnyje nurodytą papildomą ataskaitą audito komitetui, ***išskyrus tą atvejį, kaip to reikalaujama 2 dalies e punkte. Audito išvada turi būti aiški bei nedviprasmiška.***

-
- 4. Teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė nesinaudoja jokios kompetentingos institucijos vardu ■ taip, kad būtų galima manyti arba suprasti, kad ta institucija pritarė audito išvadai arba ją patvirtino.

Papildoma ataskaita audito komitetui

1. Teisės aktų nustatytą auditą atliekantys auditoriai arba audito įmonės, atliekantys viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatytą auditą, audituojamos įmonės audito komitetui pateikia papildomą ataskaitą ***ne vėliau kaip 10 straipsnyje nurodytos audito išvados pateikimo data. Valstybės narės gali papildomai reikalauti, kad ši papildoma ataskaita būtų teikiama audituojamos įmonės administraciniam arba priežiūros organui.***

Jeigu audituojama įmonė neturi audito komiteto, papildoma ataskaita pateikiama organui, kuris audituojamoje įmonėje vykdo lygiavertes funkcijas. ***Valstybės narės gali leisti audito komitetui pateikti tą papildomą ataskaitą tokiems nacionalinėje teisėje nustatytiems tretiesiems asmenims.***

■

2. Papildoma ataskaita audito komitetui rengiama raštu. Joje paaiškinami ■ atlikto teisės aktų nustatyto audito rezultatai ir pateikiama bent ši informacija:
- a) įtraukiamas 6 straipsnio 2 dalies a punkte **nurodytas** nepriklausomumo pareiškimas;
 - b) *jei teisės aktų nustatyta auditą atliko audito įmonė, ataskaitoje nurodomas kiekvienas atliekant auditą dalyvavęs pagrindinis audito partneris;*
 - c) *jei teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė ėmėsi priemonių, kad kurią nors jo (jos) veiklos dalį atliktų kitas tam pačiam tinklui nepriklausantis teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė, arba pasinaudojo išorės ekspertų darbu, ataskaitoje tai nurodoma ir patvirtinama, kad teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė iš to kito teisės aktų nustatyta auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės ir (arba) išorės eksperto gavo jų nepriklausomumo patvirtinimą;*
 - d) *apibūdinamas keitimosi informacija su audito komitetu ar audituojamoje įmonėje ■ lygiavertės funkcijas atliekančiu organu, valdymo **organu ir** administraciniu ar priežiūros organu **pobūdis, dažnumas ir apimtis, įskaitant susitikimų su tais organais datas;***
 - e) *įtraukiamas audito apimties ir laiko aprašymas;*

- f) *jei buvo paskirtas daugiau nei vienas teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė*, apibūdinama, kaip paskirstomos funkcijos tarp teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių ir (arba) audito įmonių;
- g) *aprašoma naudota metodika, nurodant, be kita ko, kurios balanso kategorijos buvo patikrintos tiesiogiai ir kurios kategorijos buvo patikrintos taikant sistemos arba kontrolės priemonių testus, taip pat paaiškinant pagrindinių testų ir kontrolės priemonių testų svertinius svyravimus, palyginti su ankstesniais metais, net jei ankstesniais metais teisės aktų nustatyta auditą atliko kitas (-i) teisės aktų nustatyta auditą atliekantis (-ys) auditorius (-ai) arba audito įmonė (-s);*
- h) *atskleidžiamas kiekybinis reikšmingumo lygis, taikytas siekiant atlikti teisės aktų nustatyta finansinių ataskaitų kaip visumos auditą, ir, kai taikoma, reikšmingumo lygis arba lygiai, taikytas (-i) konkrečių sandorių grupių sąskaitų likučiams arba atskleidimui, taip pat atskleidžiami kokybiniai veiksniai, į kuriuos buvo atsižvelgta nustatant reikšmingumo lygį;*
- i) *nurodomi ir paaiškinami atliekant auditą nustatytų įvykių arba aplinkybių*, kurios gali kelti *didelių* abejonių *dėl* įmonės sugebėjimo toliau užtikrinti veiklos tęstinumą, vertinimai *ir ar dėl jų atsiranda reikšmingas netikrumas, taip pat pateikiama* visų garantijų, patvirtinimo laiškų, viešųjų intervencijų ir kitų paramos priemonių vykdymo įsipareigojimų, į kuriuos *atsižvelgta* vertinant veiklos tęstinumą, *santrauka*;

- j) *nurodomi visi svarbūs audituojamos įmonės arba, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų atveju, patronuojančiosios įmonės vidaus finansų kontrolės sistemos ir (arba) apskaitos sistemos trūkumai. Kiekvieno tokio svarbaus trūkumo atveju papildomoje ataskaitoje nurodoma, ar vadovybė ištaisė aptariamą trūkumą;*
-
- k) *nurodomi atliekant auditą nustatyti svarbūs klausimai, susiję su faktiniu ar įtariamą įstatymų ir kitų teisės aktų arba įstatų nesilaikymu, jeigu manoma, kad jie yra svarbūs siekiant sudaryti galimybes audito komitetui atlikti savo užduotis;*
- l) *nurodomi ir įvertinami įvairiems metinių finansinių ataskaitų arba konsoliduotųjų finansinių ataskaitų straipsniams taikyti vertinimo metodai, įskaitant bet kokį tokių metodų pakeitimų poveikį;*
- m) ■ *konsoliduotųjų finansinių ataskaitų teisės aktų nustatyto audito atveju paaiškinama konsolidavimo apimtis ir audituojamos įmonės taikyti neįtraukimo kriterijai, taikomi nekonsoliduojamoms įmonėms (jei jų esama), taip pat ar tie taikyti kriterijai atitinka finansinės atskaitomybės tvarką;*

- n) **atitinkamais atvejais nurodoma, kokią su konsoliduotųjų finansinių ataskaitų teisės aktų nustatyto auditu *susijusią* audito veiklą atlieka trečiosios šalies auditorius (-ai), teisės aktų nustatytą auditą atliekantis (-ys) auditorius (-ai), trečiosios šalies audito subjektas (-ai) arba audito įmonė (-s), *nepriklausantys tam pačiam tinklui kaip konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditorius;***
- o) nurodoma, ar audituojama įmonė pateikė visus prašytus paaiškinimus ir dokumentus;
- p) **nurodomi:**
- i) ***bet kokie dideli sunkumai, su kuriais susidurta atliekant teisės aktų nustatytą auditą,***
 - ii) ***bet kokie svarbūs klausimai, kilę atliekant teisės aktų nustatytą auditą, kurie buvo aptarti arba dėl kurių susirašinėjama su vadovybe, ir***
 - iii) ***bet kokie kiti atliekant teisės aktų nustatytą auditą kilę klausimai, kurie, profesionaliu auditoriaus vertinimu, yra svarbūs finansinės atskaitomybės proceso priežiūrai.***

Valstybės narės gali nustatyti papildomų reikalavimų, susijusių su papildomos ataskaitos audito komitetui turiniu.

Teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus, audito įmonės arba audito komiteto prašymu teisės aktų nustatytą auditą atliekantis (-ys) auditorius (-ai) arba audito įmonė (-s) su audituojamos įmonės audito komitetu, administraciniu organu arba atitinkamais atvejais priežiūros organu aptaria pagrindinius atliekant teisės aktų nustatytą auditą kilusius klausimus, kurie nurodyti papildomoje ataskaitoje audito komitetui, visų pirma ga punkte.

3. ***Jei vienu metu auditą vykdė daugiau nei vienas teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė ir tarp jų kilo nesutarimų*** dėl audito procedūrų, apskaitos taisyklių arba kokių nors kitų teisės aktų nustatyto audito atlikimo klausimu, tokių nesutarimų priežastys paaiškinamos papildomoje ataskaitoje audito komitetui.
4. Papildoma ataskaita audito komitetui pasirašoma ir nurodoma jos data ■ . Jeigu teisės aktų nustatyta auditą atlieka audito įmonė, papildomą ataskaitą audito komitetui pasirašo ■ teisės aktų nustatyta auditą atliekantis (-ys) auditorius (-iai), kuris (-ie) atlieka teisės aktų nustatyta auditą audito įmonės vardu.
5. Gavę prašymą ***ir laikydamiesi nacionalinės teisės***, teisės aktų nustatyta auditą atliekantys auditoriai arba audito įmonės papildomą ataskaitą nedelsdami pateikia kompetentingoms institucijoms, ***kaip apibrėžta 20 straipsnio 1 dalyje.***

■

12 straipsnis

Ataskaita viešojo intereso įmonių priežiūros institucijoms

1. Nedarant poveikio Direktyvos 2004/39/EB 55 straipsniui, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/36/ES ²⁶ 63 straipsniui, Direktyvos 2007/64/EB 15 straipsnio 4 daliai, Direktyvos 2009/65/EB 106 straipsniui, Direktyvos 2009/110/EB 3 straipsnio 1 daliai ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/138/EB ²⁷ 72 straipsniui, teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė, atliekantys viešojo intereso įmonės teisės aktų nustatytą auditą, privalo nedelsdami pranešti *tos* viešojo intereso *įmonės* priežiūros kompetentingoms institucijoms *arba, jei taip nustatė atitinkama valstybė narė, už to teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės priežiūrą atsakingai kompetentingai institucijai visą informaciją* apie tą viešojo intereso įmonę, kuri tam auditoriui arba audito įmonei tapo žinoma atliekant tą teisės aktų nustatytą auditą ir dėl kurios *gali* būti:
- a) iš esmės pažeisti įstatymai ir kiti teisės aktai, kuriuose atitinkamai nustatomos leidimus reglamentuojančios sąlygos arba kuriais konkrečiai reglamentuojamas tokios viešojo intereso įmonės veiklos vykdymas;
 - b) sukelta *didelė grėsmė* viešojo intereso įmonės veiklos tęstinumui *ar* su tuo *susijusių abejonių*;
 - c) atsisakyta *pateikti audito nuomonę apie* finansines ataskaitas arba *pateikta neigiamą ar sąlyginę nuomonę*.

²⁶ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų ir investicinių įmonių priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB (OL L 176, 2013 6 27, p. 338).

²⁷ 2009 lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II) (OL L 335, 2009 12 17, p. 1).

Teisės aktų nustatytą auditą atliekantys auditoriai arba audito įmonės taip pat privalo pranešti visą *pirmos pastraipos a, b ir c punktuose nurodytą informaciją*, kuri jiems tapo žinoma atliekant su viešojo intereso įmone glaudžiais ryšiais susijusios įmonės, kurios teisės aktų nustatytą auditą jie taip pat atlieka, teisės aktų nustatytą auditą. *Šiame straipsnyje glaudūs ryšiai suprantami taip, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 575/2013²⁸ 4 straipsnio 1 dalies 38 punkte.*

Valstybės narės gali prašyti, kad teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė pateiktų papildomos informacijos, jeigu ji reikalinga veiksmingai finansų rinkos priežiūrai užtikrinti, kaip nustatyta nacionalinėje teisėje.

2. *Užmezgamas veiksmingas dialogas tarp kredito įstaigų ir draudimo įmonių priežiūros kompetentingų institucijų ir teisės aktų nustatytą auditą atliekančio (-ių) auditoriaus (-ių) ir audito įmonės (-ių), atliekančių tų įstaigų ir įmonių teisės aktų nustatytą auditą. Atsakomybė už šio reikalavimo įvykdymą tenka abiem dialogo šalims.*

²⁸ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 176, 2013 6 27, p. 1).

Ne rečiau kaip kartą per metus Europos sisteminės rizikos valdyba (ESRV) ir CEAOB organizuoja susitikimą su teisės aktų nustatyta auditą atliekančiais auditoriais ir audito įmonėmis arba jų tinklais, atliekančiais visų tarptautiniu mastu nustatytų pasaulinės sisteminės svarbos finansų įstaigų, kurioms suteiktas leidimas Sąjungoje, teisės aktų nustatyta auditą, kad informuotų ESRV apie pokyčius sektoriuje ar svarbius pokyčius tose sistemiškai svarbiose finansų įstaigose.

Siekiant, kad pirmoje pastraipoje nurodytas užduotis būtų lengviau atlikti, Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija (EBI)) ir Europos priežiūros institucija (Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija (EIOPA)), *atsižvelgdamos į dabartinę priežiūros praktiką*, atitinkamai pagal Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 ²⁹ 16 straipsnį ir Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (ES) Nr. 1094/2010 ³⁰ 16 straipsnį pateikia kredito įstaigų ir draudimo įmonių priežiūros kompetentingoms institucijoms skirtas gaires.

3. Tai, kad teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius ar audito įmonė arba, kai taikytina, tinklas gera valia atskleidžia kompetentingoms institucijoms *arba ESRV ir CEAOB* 1 dalyje nurodytą *informaciją* arba 2 dalyje *numatyto* dialogo metu *gautą informaciją*, nėra sutartinių arba teisinių apribojimų atskleisti informaciją pažeidimas ■ .

²⁹ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/78/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 12).

³⁰ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1094/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/79/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 48).

13 straipsnis
Skaidrumo pranešimas

1. Teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė, atliekantis viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatytą auditą, ne vėliau kaip per **keturis** mėnesius nuo kiekvienų finansinių metų pabaigos paskelbia metinį skaidrumo pranešimą. Tas skaidrumo pranešimas skelbiamas teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės interneto svetainėje, o su juo susipažinti toje interneto svetainėje turi būti galima ne trumpiau kaip penkerius metus ***nuo jo paskelbimo interneto svetainėje dienos. Jei teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius dirba audito įmonėje, šiame straipsnyje nustatytos pareigos yra privalomos tai audito įmonei.***

Teisės aktų nustatytą auditą atliekančiam auditoriui arba audito įmonei paskelbtą metinį skaidrumo pranešimą leidžiama atnaujinti. Tokiu atveju teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė **nurodo**, kad tai atnaujinta pranešimo redakcija, o interneto svetainėje ir toliau turi būti galima susipažinti su pradine pranešimo redakcija.

Teisės aktų nustatytą auditą atliekantys auditoriai ir audito įmonės informuoja kompetentingas institucijas, kad skaidrumo pranešimas buvo paskelbtas teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės interneto svetainėje arba, atitinkamais atvejais, kad jis buvo atnaujintas.

2. Metiniame skaidrumo pranešime pateikiama bent ši informacija:
 - a) audito įmonės teisinės struktūros ir nuosavybės aprašas;

- b) kai teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė *yra tinklo nariai*:
- i) tinklo ir tinklo teisinių bei struktūrinių aspektų aprašas;
 - ii) *kiekvieno teisės aktų nustatyta auditą atliekančio auditoriaus, kuris veikia kaip atskiras praktikuojantis auditorius, arba audito įmonės, kuri yra tinklo narė, vardas, pavardė arba pavadinimas*;
 - iii) *šalys, kuriose kiekvienas teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius, kuris veikia kaip atskiras praktikuojantis auditorius, arba audito įmonė, kuri yra tinklo narė, turi teisę atlikti teisės aktų nustatyta auditą arba kuriose yra jų registruotoji būstinė, centrinė administracija arba pagrindinė verslo vieta*;
 - iv) *teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių, kurie veikia kaip atskiri praktikuojantys auditoriai, ir audito įmonių, kurios yra tinklo narės, bendros pajamos, gautos iš metinių finansinių ataskaitų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų teisės aktų nustatyto audito*;
- c) audito įmonės valdymo struktūros aprašas;
- d) teisės aktų nustatyta auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės vidaus kokybės kontrolės sistemos aprašas ir administracinio ar valdymo organo pareiškimas dėl tos sistemos veikimo efektyvumo;
- e) nurodoma, kada paskutinį kartą atlikta 26 straipsnyje nurodyta kokybės užtikrinimo peržiūra;

- f) viešojo intereso įmonių, kurių teisės aktų nustatyta auditą praėjusiais finansiniais metais atliko teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė, sąrašas ■ ;
- g) pareiškimas dėl teisės aktų nustatyta auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės nepriklausomumo praktikos, kuriame taip pat patvirtinama, kad buvo atlikta atitikties nepriklausomumo reikalavimams vidaus peržiūra;
- h) pareiškimas dėl teisės aktų nustatyta auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės politikos dėl Direktyvos 2006/43/EB 13 straipsnyje nurodyto teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių tęstinio mokymo;
- i) informacija apie atlyginimo partneriams pagrindą audito įmonėse;

- j) *teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės politikos dėl pagrindinių audito partnerių ir darbuotojų rotacijos pagal 17 straipsnio 7 dalį aprašas;*

- k) *informacija apie teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės bendras pajamas, suskirstytas į toliau nurodytas pajamas, jei ta informacija neatskleista jų finansinėse ataskaitose, kaip apibrėžta Direktyvos 2013/34/ES 4 straipsnio 2 dalyje:*

- i) *viešojo intereso įmonių ir įmonių grupei priklausančių įmonių, kurių patronuojančioji įmonė yra viešojo intereso įmonė, metinių finansinių ataskaitų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų teisės aktų nustatyto audito pajamas,*
- ii) *kitų įmonių metinių finansinių ataskaitų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų teisės aktų nustatyto audito pajamas,*
- iii) *leidžiamų ne audito paslaugų, suteiktų įmonėms, kurių auditą atlieka teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė, pajamas ir*
- iv) *ne audito paslaugų, suteiktų kitoms įmonėms, pajamas.*

Teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė išimtinėmis aplinkybėmis gali nuspręsti neatskleisti pirmos pastraipos f punkte reikalaujamos informacijos, jeigu tai būtina norint sumažinti neišvengiamą ir reikšmingą grėsmę kurio nors asmens asmeniniam saugumui. Teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė kompetentingoms institucijoms turi gebėti įrodyti, kad tokios grėsmės esama.

3. Skaidrumo pranešimą pasirašo teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė.

14 straipsnis

Kompetentingų institucijų informavimas

Teisės aktų nustatytą auditą atliekantys auditoriai ir audito įmonės savo kompetentingai institucijai kasmet pateikia audituojamų viešojo intereso įmonių sąrašą pagal iš jų gaunamas pajamas, **kurios paskirstomos taip:**

- a) **teisės aktų nustatyto audito pajamos,**
- b) **ne audito paslaugų, išskyrus nurodytas 5 straipsnio 1 dalyje, kurių reikalaujama pagal Sąjungos ar nacionalinės teisės aktus, pajamos ir**
- c) **ne audito paslaugų, išskyrus nurodytas 5 straipsnio 1 dalyje, kurių nereikalaujama pagal Sąjungos ar nacionalinės teisės aktus, pajamos.**

15 straipsnis

Duomenų saugojimas

Teisės aktų nustatytą auditą atliekantys auditoriai ir audito įmonės ■ šio reglamento 4 straipsnio 3 dalyje, 6 straipsnyje, 7 straipsnyje, ■ 8 straipsnio 4–7 dalyse, 10 ir 11 straipsniuose, 12 straipsnio 1 ir 2 dalyse, 14 straipsnyje, 16 straipsnio 2, 3 ir 5 dalyse bei **Direktyvos 2006/43/EB 22b, 24a, 24b, 27 ir 28 straipsniuose** nurodytus dokumentus ir informaciją saugo **ne mažiau** kaip penkerius metus nuo tokių dokumentų arba informacijos **parengimo**.

Valstybės narės gali reikalauti, kad teisės aktų nustatytą auditą atliekantys auditoriai arba audito įmonės pirmoje pastraipoje nurodytus dokumentus ir informaciją saugotų ilgiau pagal jų asmens duomenų apsaugos taisykles ir administracinio bei teismo proceso procedūras.

III antraštinė dalis

Viešojo intereso įmonių vykdomas teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių
arba audito įmonių paskyrimas

16 straipsnis

Teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių arba audito įmonių paskyrimas

1. Kai taikoma Direktyvos 2006/43/EB 37 straipsnio **1** dalis, viešojo intereso įmonėms skiriant teisės aktų nustatyta auditą atliekančius auditorius arba audito įmones, taikomos šio straipsnio 2–5 dalių sąlygos, **tačiau gali būti taikoma 7 dalis**.

Kai taikoma Direktyvos 2006/43/EB 37 straipsnio 2 dalis, viešojo intereso įmonė informuoja kompetentingą instituciją apie tai, kad naudoja tame straipsnyje nurodytas alternatyvias sistemas arba būdus. **Tuo atveju šio straipsnio 2–5 dalys netaikomos.**

2. Audito komitetas pateikia rekomendaciją audituojamos įmonės administraciniam arba priežiūros **organui** dėl teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių arba audito įmonių paskyrimo .

Jei rekomendacija nėra susijusi su audito užduoties laikotarpio pratęsimu pagal 17 straipsnio 1 dalį **ir** 17 straipsnio 2 dalį, rekomendacija **pagrindžiama ir** joje pasiūlomos bent dvi alternatyvos dėl audito užduoties, o audito komitetas pateikia deramai pagrįstą nuomonę, kuri alternatyva priimtinesnė.

Savo rekomendacijoje audito komitetas nurodo, kad jo rekomendacijai joks trečiasis asmuo nepadarė jokios įtakos ir kad jai netaikoma jokia 6 dalyje nurodyto pobūdžio nuostata.

3. Jei rekomendacija nėra susijusi su audito užduoties laikotarpio pratęsimu pagal 17 straipsnio 1 dalį *ir* 17 straipsnio 2 dalį, šio straipsnio 2 dalyje nurodyta audito komiteto rekomendacija parengiama po atrankos procedūros, kurią audituojama įmonė organizuoja laikydamasi šių kriterijų:
- a) audituojama įmonė gali kviesti bet kuriuos teisės aktų nustatytą auditą atliekančius auditorius arba audito įmones teikti pasiūlymus dėl teisės aktų nustatyto audito paslaugų teikimo, su sąlyga, kad laikomasi 17 straipsnio 3 dalies ir kad ***organizuojant konkursą jokių būdu neužkertamas kelias atrankos procedūroje dalyvauti įmonėms***, per praėjusius kalendorinius metus iš atitinkamos valstybės narės viešojo intereso įmonių gavusioms ***mažiau*** kaip 15 % bendros audito atlygio sumos;
 - b) audituojama įmonė parengia konkurso dokumentus, ***skirtus*** kviečiamiems teisės aktų nustatytą auditą atliekantiems auditoriams arba audito įmonėms ***susipažinti***. Iš tų konkurso dokumentų jie turi suprasti, kokia veikla verčiasi audituojama įmonė ir kokio pobūdžio teisės aktų nustatytas auditas turi būti atliktas. Konkurso dokumentuose pateikiami skaidrūs ir nediskriminaciniai atrankos kriterijai, kuriuos audituojama įmonė taikys teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių arba audito įmonių pateiktiems pasiūlymams vertinti;

- c) audituojama įmonė gali laisvai nustatyti atrankos procedūrą ir per procedūrą vesti tiesiogines derybas su susidomėjusiais konkurso dalyviais;
- d) jeigu pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę 20 straipsnyje nurodytos kompetentingos institucijos reikalauja, kad teisės aktų nustatytą auditą atliekantys auditoriai ir audito įmonės laikytųsi tam tikrų kokybės standartų, tie kokybės standartai pateikiami konkurso dokumentuose;
- e) audituojama įmonė vertina teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių arba audito įmonių pasiūlymus, vadovaudamasi konkurso dokumentuose iš anksto nustatytais atrankos kriterijais. Audituojama įmonė parengia atrankos procedūros išvadų ataskaitą; ją patvirtina audito komitetas. Audituojama įmonė ir audito komitetas atsižvelgia į pasiūlymą teikiančio teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės patikrinimo ataskaitose ***nustatytus faktus ar padarytas išvadas***, nurodytas 26 straipsnio 8 dalyje ir kompetentingos institucijos skelbiamas pagal 28 straipsnio d punktą;
- f) ***paprastai*** audituojama įmonė turi gebėti 20 straipsnyje nurodytai kompetentingai institucijai įrodyti, kad atrankos procedūra atlikta sąžiningai.

Audito komitetas yra atsakingas už pirmoje pastraipoje nurodytą atrankos procedūrą.

Pagal pirmos pastraipos a punktą kompetentinga institucija, nurodyta 20 straipsnio 1 dalyje, skelbia ir kasmet atnaušina atitinkamų teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių sąrašą. Kompetentinga institucija, atlikdama reikiamus skaičiavimus, naudoja teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių pagal 14 straipsnį pateiktą informaciją.

4. Viešojo intereso įmonės, kurios atitinka Direktyvos 2003/71/EB 2 straipsnio 1 dalies f ir t punktuose nustatytus kriterijus, neprivalo taikyti 3 dalyje nurodytos atrankos procedūros.
5. Pasiūlyme audituojamos įmonės visuotiniam akcininkų susirinkimui arba nariams dėl teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių arba audito įmonių paskyrimo pateikiama **2 dalyje nurodyta** audito komiteto **arba lygiavertės funkcijas atliekančio organo** rekomendacija **ir priimtinesnė alternatyva**.

I

Jeigu pasiūlyme nesilaikoma audito komiteto pasiūlytos priimtinesnės alternatyvos, jame pagrindžiamos priežastys, dėl kurių nesilaikoma audito komiteto rekomendacijos. Vis dėlto administracinio ar priežiūros organo rekomenduotas auditorius ar auditoriai turi būti dalyvavę 3 dalyje aprašytoje atrankos procedūroje. Ši pastraipa netaikoma tuo atveju, jei audito komiteto funkcijas atlieka valdymo arba priežiūros organas.

6. Bet kokia viešojo intereso įmonės ir trečiojo asmens sutarties nuostata, kuria apribojama tos įmonės visuotinio akcininkų arba narių susirinkimo pasirinkimo galimybė, nurodyta Direktyvos 2006/43/EB 37 straipsnyje, ir tos įmonės teisės aktų nustatytam auditui atlikti leidžiama, skiriant teisės aktų nustatytą auditą atliekantį auditorių arba audito įmonę, rinktis tik iš tam tikrų teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių arba audito įmonių kategorijų arba sąrašų, laikoma niekine.

Viešojo intereso įmonė **tiesiogiai ir nedelsdama** informuoja 20 straipsnyje nurodytas kompetentingas institucijas apie trečiojo asmens bandymus taikyti tokią sutarties nuostatą arba kitaip **netinkamai** daryti įtaką visuotinio akcininkų arba narių susirinkimo sprendimui dėl teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės pasirinkimo.

7. Valstybės narės gali nuspręsti, kad viešojo intereso įmonės tam tikromis aplinkybėmis turi paskirti minimalų teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių arba audito įmonių skaičių, ir nustatyti sąlygas, kuriomis reglamentuojami paskirtų teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių arba audito įmonių santykiai.

Jeigu valstybė narė nustato bet kurį tokį reikalavimą, apie tai ji praneša Komisijai ir ***jos atitinkamai Europos priežiūros institucijai.***

I

8. ***Jeigu audituojama įmonė turi skyrimo komitetą, kuriam akcininkai arba nariai daro didelę įtaką ir kuriam pavesta teikti rekomendacijas dėl auditorių atrankos, valstybė narė gali leisti, kad tas skyrimo komitetas atliktų šiame straipsnyje nustatytas audito komiteto funkcijas, ir reikalauti, kad jis visuotiniam akcininkų arba narių susirinkimui pateiktų 2 dalyje nurodytą rekomendaciją.***

17 straipsnis
Audito užduoties trukmė

1. Viešojo intereso įmonė paskiria teisės aktų nustatytą auditą atliekantį auditorių arba audito įmonę pradiniam *bent vienu metų užduoties laikotarpiui. Užduoties laikotarpis gali būti atnaujinamas.*

■

Nei pradinis konkrečios teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės užduoties laikotarpis, nei toks pradinis laikotarpis ir jo pratęsimo laikotarpiai kartu negali viršyti maksimalios dešimties metų trukmės.

2. *Nukrypdomos nuo 1 dalies, valstybės narės gali:*
 - a) *reikalauti, kad 1 dalyje nurodytas pradinis užduoties laikotarpis truktų ilgiau nei vieni metai;*
 - b) *nustatyti mažiau nei dešimties metų 1 dalies antroje pastraipoje nurodytą užduoties laikotarpių maksimalią trukmę.*

3. Pasibaigus *1 dalies antroje pastraipoje arba 2 dalies b punkte nurodytiems maksimaliems užduoties laikotarpiams arba pasibaigus pagal 4 arba 6 dalį pratęstiems užduoties laikotarpiams nei* teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė, *nei, kai taikoma*, kuris nors *jų tinklų* narys Sąjungoje *kitus ketverius metus* neatlieka *tos pačios* viešojo intereso įmonės teisės aktų nustatyto audito.
4. Nukrypdamos nuo 1 dalies ir 2 dalies b punkto, *valstybės narės gali nustatyti, kad 1 dalies antroje pastraipoje ir 2 dalies b punkte nurodyti maksimalios trukmės laikotarpiai gali būti ilgiausiai pratęsti:*
- a) *dvidešimčiai metų, jei viešo konkurso procedūra teisės aktų nustatytam auditui atlikti vykdoma laikantis 16 straipsnio 2–5 dalių ir pradedama taikyti pasibaigus 1 dalies antroje pastraipoje ir 2 dalies b punkte nurodytiems maksimalios trukmės laikotarpiams; arba*
 - b) *dvidešimt ketveriems metams, jei, pasibaigus 1 dalies antroje pastraipoje ir 2 dalies b punkte nurodytiems maksimalios trukmės laikotarpiams, auditą vienu metu vykdo daugiau kaip vienas teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė, su sąlyga, kad atlikus teisės aktų nustatyta auditą, pateikiama Direktyvos 2006/43/EB 28 straipsnyje nurodyta bendra audito išvada.*

5. *1 dalies antroje pastraipoje ir 2 dalies b punkte nurodyta maksimali trukmė pratęsiama tik tuo atveju, jei administracinis arba priežiūros organas, remdamasis audito komiteto rekomendacija, visuotiniam akcininkų arba narių susirinkimui pasiūlo pagal nacionalinę teisę pratęsti užduoties laikotarpį ir jei tą pasiūlymą patvirtina visuotinis akcininkų susirinkimas.*
6. *Pasibaigus atitinkamai 1 dalies antroje pastraipoje, 2 dalies b punkte arba 4 dalyje nurodytos maksimalios trukmės laikotarpiui, viešojo intereso įmonė gali išimties tvarka paprašyti 20 straipsnio 1 dalyje nurodytos kompetentingos institucijos ■ leisti pratęsti užduoties laikotarpį siekiant pakartotinai paskirti teisės aktų nustatytą auditą atliekantį auditorių arba audito įmonę papildomam užduoties laikotarpiui, jei laikomasi 4 dalies a arba b punktuose nurodytų sąlygų. Toks papildomas užduoties laikotarpis neturi viršyti dvejų metų.*
7. Pagrindinis (-iai) audito partneris (-iai), atsakingas (-i) už teisės aktų nustatyto audito atlikimą, *ne vėliau kaip* praėjus septyneriems metams nuo *jų* paskyrimo datos ■ sustabdo savo dalyvavimą atliekant audituojamos įmonės teisės aktų nustatytą auditą. Jie gali *vėl* dalyvauti atliekant audituojamos įmonės teisės aktų nustatytą auditą praėjus *ne mažiau negu* trejiems metams *nuo jų dalyvavimo sustabdymo*.

Taikydamos nukrypti leidžiančią nuostatą, valstybės narės gali reikalauti, kad pagrindiniai audito partneriai, atsakingi už teisės aktų nustatyto audito atlikimą, sustabdytų savo dalyvavimą atliekant audituojamos įmonės teisės aktų nustatytą auditą anksčiau nei praėjus septyneriems metams nuo jų atitinkamo paskyrimo datos.

Teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė įdiegia tinkamą aukščiausio rango darbuotojų, dalyvaujančių atliekant teisės aktų nustatytą auditą, įskaitant bent tuos asmenis, kurie yra registruoti kaip teisės aktų nustatytą auditą atliekantys auditoriai, laipsniškos rotacijos mechanizmą. Laipsniškos rotacijos mechanizmas taikomas etapais asmenims, o ne *visai užduotį atliekančiai* grupei. Jis yra proporcingas teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės veiklos mastui ir sudėtingumui.

Teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė kompetentingai institucijai turi sugebėti įrodyti, kad toks mechanizmas veiksmingai taikomas ir yra pritaikytas pagal teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės veiklos mastą ir sudėtingumą.

- I**
8. *Šio straipsnio tikslais audito užduoties laikotarpio trukmė skaičiuojama nuo pirmųjų finansinių metų, nurodytų audito užduoties rašte, kuriuo teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė pirmą kartą paskirta atlikti vieną po kito tos pačios viešojo intereso įmonės teisės aktų nustatytą auditą.*

Šio straipsnio tikslais audito įmonė apima kitas įmones, kurias ta audito įmonė įsigijo arba kurios su ja susijungė.

Jei dėl, pavyzdžiui, įmonių susijungimo, įsigijimo ar nuosavybės struktūros pasikeitimų nėra aišku, kada teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius ar audito įmonė pradėjo atlikti vieną po kito viešojo intereso įmonės teisės aktų nustatytą auditą, teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius ar audito įmonė turėtų iš karto pranešti apie tokį neaiškumą kompetentingai institucijai, kuri galiausiai nustatys atitinkamą datą pirmos pastraipos tikslais.

I

18 straipsnis
Perdavimo byla

Jei teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė pakeičiami kitu teisės aktų nustatyta auditą atliekančiu auditoriumi arba audito įmone, ankstesnis teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė laikosi Direktyvos 2006/43/EB 23 straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų.

Laikydamasis 15 straipsnio, ankstesnis teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė naujam teisės aktų nustatyta auditą atliekančiam auditoriui arba audito įmonei taip pat suteikia galimybę susipažinti su 11 straipsnyje nurodytomis ankstesnių metų papildomomis ataskaitomis ir pagal 12 bei 13 straipsnius kompetentingoms institucijoms perduota informacija.

Ankstesnis teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė kompetentingai institucijai turi sugebėti įrodyti, kad tokia informacija naujam teisės aktų nustatyta auditą atliekančiam auditoriui arba audito įmonei buvo pateikta.

19 straipsnis

Teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių arba audito įmonių atleidimas ir atsistatydinimas

■ Nedarant poveikio Direktyvos 2006/43/EB 38 straipsnio 1 daliai, **bet kuri** kompetentinga institucija pagal šio reglamento 20 straipsnio 2 dalį pateikia 20 straipsnio 1 dalyje nurodytai kompetentingai institucijai *informaciją apie teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus ar audito įmonės atleidimą ar atsistatydinimą užduoties atlikimo metu ir atitinkamą atleidimo arba atsistatydinimo priežasčių paaiškinimą.*

■

IV antraštinė dalis

Viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių veiklos priežiūra

I SKYRIUS

KOMPETENTINGOS INSTITUCIJOS

20 straipsnis

Kompetentingų institucijų paskyrimas

1. **Kompetentingos institucijos**, atsakingos už šiame reglamente numatytų užduočių atlikimą ir užtikrinimą, kad būtų taikomos šio reglamento nuostatos ■, **paskiriamos iš** toliau išvardytųjų:
 - a) Direktyvos 2004/109/EB 24 straipsnio 1 dalyje nurodyta kompetentinga institucija;
 - b) Direktyvos 2004/109/EB 24 straipsnio 4 dalies h punkte nurodyta kompetentinga institucija;
 - c) Direktyvos 2006/43/EB 32 straipsnyje nurodyta kompetentinga institucija.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, valstybės narės gali nuspręsti, jog atsakomybė už tai, kad būtų užtikrintas visų arba dalies šio reglamento III antraštinės dalies nuostatų taikymas, būtų patikėta atitinkamai kompetentingoms institucijoms, nurodytoms:

- a) Direktyvos 2004/39/EB 48 straipsnyje;
- b) Direktyvos 2004/109/EB 24 straipsnio 1 dalyje;
- c) Direktyvos 2004/109/EB 24 straipsnio 4 dalies h punkte;

■

- d) Direktyvos 2007/64/EB 20 straipsnyje;
- e) Direktyvos 2009/138/EB 30 straipsnyje;
- f) **2013/36/ES 4** straipsnio 1 dalyje;

■

arba kitoms institucijoms, paskirtoms nacionalinės teisės aktais.

3. Jeigu pagal 1 ir 2 dalis paskiriama daugiau negu viena kompetentinga institucija, tų institucijų veikla organizuojama taip, kad jų užduotys būtų aiškiai paskirstytos.
4. 1, 2 ir 3 dalys taikomos nedarant poveikio valstybės narės *teisei* Europos užjūrio šalims ir teritorijoms, kurias su ta valstybe nare sieja specialūs santykiai, nustatyti atskirą teisinę ir administracinę tvarką.

-
5. Valstybės narės informuoja ■ Komisiją apie kompetentingų institucijų paskyrimą šio reglamento tikslais.

Komisija šią informaciją apibendrina ir paskelbia.

21 straipsnis
Nepriklausomumo sąlygos

Kompetentingos institucijos ■ turi būti nepriklausomos nuo teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių.

Kompetentingos institucijos gali konsultuotis su ekspertais, kaip nurodyta 26 straipsnio 1 dalies c punkte, siekdamos atlikti konkrečias užduotis, ir joms taip pat gali padėti ekspertai, kai tai yra itin svarbu jų užduotims tinkamai atlikti. Tokiais atvejais ekspertai į sprendimų priėmimo procesą neįtraukiami.

Asmuo negali būti *valdymo organo nariu arba būti atsakingas už tų institucijų sprendimų priėmimą*, jeigu *jo dalyvavimo metu arba* ankstesnius trejus metus tas asmuo:

- a) atliko teisės aktų nustatytą auditą ■ ;
- b) turėjo balsavimo teisių audito įmonėje;
- c) buvo audito įmonės administracinio, valdymo arba priežiūros organo narys;
- d) buvo audito įmonės *partneris*, darbuotojas arba kitaip jos *pasamdytas* asmuo.

Tų institucijų finansavimas turi būti apsaugotas ir nepriklausomas nuo ■ netinkamos teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ar audito įmonių įtakos.

22 straipsnis

Profesinė paslaptis, *susijusi su kompetentingomis institucijomis*

Profesinės paslapties saugojimo pareiga taikoma visiems asmenims, kurie yra ar buvo įdarbinti ***arba nepriklausomai pasamdyti*** kompetentingų institucijų arba bet kurios institucijos ar įstaigos, ***kuriai*** deleguotos užduotys pagal šio reglamento 24 straipsnį, ***arba dalyvavo*** kompetentingų institucijų ***valdyme***. Profesinės paslapties saugomos informacijos negalima atskleisti jokiame kitame asmeniui arba institucijai, išskyrus kai to reikia šiame reglamente arba **■** valstybės narės įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytiems įpareigojimams vykdyti.

23 straipsnis

Kompetentingų institucijų įgaliojimai

1. Nedarant poveikio 26 straipsniui, atlikdamos savo užduotis pagal šį reglamentą valstybės narės kompetentingos institucijos arba kitos valdžios institucijos negali daryti poveikio audito išvadų turiniui.
2. ***Valstybės narės užtikrina, kad*** kompetentingoms institucijoms būtų **■** suteikti visi priežiūros ir tyrimo įgaliojimai, būtini jų funkcijoms vykdyti ***pagal šį reglamentą, laikantis Direktyvos 2006/43/EB VII skyriaus nuostatų.***

■

3. *Šio straipsnio 2 dalyje nurodyti įgaliojimai apima bent šiuos įgaliojimus:*

- a) *susipažinti su duomenimis, susijusiais su teisės aktų nustatyto auditu, arba kitais teisės aktų nustatyto auditą atliekančių auditorių arba audito įmonių turimais dokumentais* bet kokia forma, kurie yra svarbūs jų užduotims atlikti, ir gauti arba pasidaryti jų kopiją;
- b) iš bet kokio asmens *gauti* informaciją, *susijusią su teisės aktų nustatyto auditu*;
- c) atlikti teisės aktų nustatyto auditą atliekančių auditorių *arba* audito įmonių patikrinimus vietoje;
- d) perduoti spręsti klausimus pagal baudžiamąjį procesą;
- e) prašyti ekspertų atlikti patikras arba tyrimus;
- f) imtis *Direktyvos 2006/43/EB 30a* straipsnyje nurodytų administracinių priemonių ir taikyti sankcijas.

Kompetentingos institucijos gali naudotis pirmoje pastraipoje nurodytais įgaliojimais tik:

- a) teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių, atliekančių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatytą auditą;
- b) asmenų, dalyvaujančių teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių, atliekančių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatytą auditą, veikloje;
- c) audituojamų viešojo intereso įmonių, jų susijusių įmonių ir susijusių trečiųjų asmenų;
- d) trečiųjų asmenų, kuriems teisės aktų nustatytą auditą atliekantys auditoriai ir audito įmonės, atliekantys viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatytą auditą, perduoda atlikti tam tikras funkcijas arba veiklą; ir
- e) asmenų, kurie yra kitaip susiję su teisės aktų nustatytą auditą atliekančiais auditoriais ir audito įmonėmis, atliekančiais viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatytą auditą, ar turi su jais ryšių, atžvilgiu.

4. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingoms institucijoms būtų leidžiama naudotis savo priežiūros ir tyrimo įgaliojimais bet kuriuo iš šių būdų:

- a) tiesiogiai;**
- b) bendradarbiaudamos su kitomis institucijomis;**
- c) kreipdamosi į kompetentingas teismines institucijas.**

I

5. *Kompetentingos institucijos priežiūros ir tyrimo įgaliojimais naudojasi visapusiškai laikydamosi valstybės narės nacionalinių įstatymų, visų pirma pagarbos teisei į privatų gyvenimą ir teisės į gynybą principų.*
6. Naudojantis priežiūros ir tyrimo įgaliojimais pagal šį straipsnį, asmens duomenys tvarkomi pagal Direktyvą 95/46/EB.

24 straipsnis

Užduočių delegavimas

1. *Valstybės narės gali deleguoti arba leisti 20 straipsnio 1 dalyje nurodytoms kompetentingoms institucijoms deleguoti bet kurias užduotis, kurias reikia atlikti pagal šį reglamentą, kitoms institucijoms arba įstaigoms, paskirtoms arba kitaip įstatymais įgaliotoms atlikti tokias užduotis, išskyrus užduotis, susijusias su:*
- a) *26 straipsnyje nurodyta kokybės užtikrinimo sistema;*
 - b) *šio reglamento 23 straipsnyje ir Direktyvos 2006/43/EB 32 straipsnyje nurodytais tyrimais, vykdomais atsižvelgiant į tą kokybės užtikrinimo sistemą arba klausimą perdavus iš kitos institucijos; ir*
 - c) *sankcijomis ir priemonėmis, kaip nurodyta Direktyvos 2006/43/EB VII skyriuje, susijusiomis su peržiūromis kokybės užtikrinimo srityje ar tyrimais dėl viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito.*

2. *Kitos institucijos ar įstaigos užduotis gali vykdyti tik kompetentingai institucijai aiškiai delegavus joms tas užduotis. Deleguojant konkrečiai nurodoma, kokios užduotys buvo deleguotos ir kokiomis sąlygomis jas reikia vykdyti.*

Kai kompetentinga institucija deleguoja užduotis kitoms institucijoms ar įstaigoms, ji gali kiekvienu konkrečiu atveju šias kompetencijas susigrąžinti.

3. *Institucijų ar įstaigų darbas organizuojamas taip, kad būtų išvengta interesų konfliktų. Pagrindinė atsakomybė už atitikties šiam reglamentui ir pagal jį priimtoms įgyvendinimo priemonėms priežiūrą tenka užduotis delegavusiai kompetentingai institucijai.*

Kompetentinga institucija informuoja Komisiją ir valstybių narių kompetentingas institucijas apie susitarimus, sudarytus siekiant deleguoti užduotis, įskaitant tiksliai tokį delegavimą reglamentuojančias sąlygas.

4. *Nukrypstant nuo 1 dalies, valstybės narės gali nuspręsti deleguoti 1 dalies c punkte nurodytas užduotis kitoms institucijoms ar įstaigoms, paskirtoms arba kitaip įstatymais įgaliotoms atlikti tokias užduotis, kai atitinkamos institucijos ar įstaigos valdyme dalyvaujančių asmenų dauguma yra nepriklausoma nuo auditoriaus profesijos.*

25 straipsnis

Bendradarbiavimas nacionaliniu lygiu su kitomis kompetentingomis institucijomis

Pagal 20 straipsnio 1 dalį paskirtos kompetentingos institucijos ir tam tikrais atvejais bet kuri institucija, kuriai tokia kompetentinga institucija perdavė užduotis, nacionaliniu lygiu bendradarbiauja su:

- a) Direktyvos 2006/43/EB **32 straipsnio 4 dalyje nurodytomis** kompetentingomis institucijomis;
- b) 20 straipsnio 2 dalyje nurodytomis institucijomis, nepaisant to, ar jos paskirtos kaip kompetentingos institucijos pagal šį reglamentą, ar ne;
- c) finansinės žvalgybos padaliniais ir kompetentingomis institucijomis, nurodytais Direktyvos 2005/60/EB 21 ir 37 straipsniuose.

Tokio bendradarbiavimo tikslais taikoma šio reglamento 22 straipsnyje nustatyta profesinės paslapties pareiga.

II SKYRIUS
KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS, RINKOS STEBĖSENA IR KOMPETENTINGŲ INSTITUCIJŲ
SKAIDRUMAS

26 straipsnis

Kokybės užtikrinimas

1. Šiame straipsnyje:

- a) patikrinimai – teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių kokybės užtikrinimo peržiūros, kurioms vadovauja tikrintojas ir kurios nėra tyrimai, kaip apibrėžta *Direktyvos 2006/43/EB 32 straipsnio 5 dalyje*;
- b) tikrintojas – peržiūros vykdytojas, kuris atitinka šio straipsnio 5 dalies pirmos pastraipos a punkto reikalavimus ir dirba kompetentingoje institucijoje *arba yra kitaip jos pasamdytas*;
- c) ekspertas – fizinis asmuo, kuris turi konkrečios patirties finansų rinkų, finansinės atskaitomybės, audito arba kitose su patikrinimais susijusiose srityse, įskaitant praktikuojančius teisės aktų nustatyta auditą atliekančius auditorius.

2. **Pagal** 20 straipsnio 1 dalį **paskirtos** kompetentingos institucijos nustato veiksmingą audito kokybės užtikrinimo sistemą.

Jos teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių, atliekančių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatytą auditą, kokybės užtikrinimo **peržiūras** atlieka **remdamosi rizikos analize ir**

- a) **kitų nei Direktyvos 2006/43/EB 2 straipsnio 17 ir 18 punktuose apibrėžtų teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių, atliekančių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatytą auditą, atveju** – ne rečiau kaip kas trejus metus; **ir**
- b) **kitais nei a punkte nurodytais atvejais** – ne rečiau kaip kas šešerius metus.

3.

Kompetentinga institucija atsako už šias sritis ■ :

- a) patikrinimo metodikos, įskaitant tikrinimo ir tolesnių priemonių įgyvendinimo vadovus, ataskaitų teikimo metodologiją ir periodinio tikrinimo programas, patvirtinimas ir keitimas;
- b) patikrinimo ataskaitų ir tolesnių priemonių įgyvendinimo ataskaitų tvirtinimas ir keitimas;
- c) kiekvieno patikrinimo tikrintojų patvirtinimas ir paskyrimas.

Kompetentinga institucija kokybės užtikrinimo sistemai skiria pakankamai išteklių.

4. Kompetentinga institucija **organizuoja** kokybės užtikrinimo sistemą ■ taip, kad ji būtų nepriklausoma nuo tikrinamų teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių.

Kompetentinga institucija užtikrina, kad būtų įdiegta tinkama darbuotojų, įskaitant tikrintojus, nepriklausomumo bei objektyvumo ir kokybės užtikrinimo sistemos valdymo politika ir procedūros.

Kompetentinga institucija, skirdama tikrintojus, laikosi šių kriterijų:

- a) tikrintojai turi turėti reikiamą profesinį išsilavinimą ir atitinkamos patirties teisės aktų nustatyto audito ir finansinės atskaitomybės srityse bei specialų parengimą atlikti kokybės užtikrinimo peržiūras;
- b) asmeniui, kuris yra praktikuojantis teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius, yra įdarbintas teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus ar audito įmonės ar yra kitaip su jais susijęs, neleidžiama dirbti tikrintoju;
- c) asmeniui neleidžiama dirbti tikrintoju per teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės patikrinimus bent **trejus** metus nuo tada, kai tas asmuo nustojo būti to teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus partneriu ar darbuotoju arba partneriu ar darbuotoju toje audito įmonėje, arba nutraukė kitokio pobūdžio ryšius ***su tuo teisės aktų nustatytą auditą atliekančiu auditoriumi arba audito įmone***;
- d) tikrintojai patvirtina, kad tarp jų ir teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus ir audito įmonės, kurie bus tikrinami, nėra interesų konfliktų.

Nukrypstant nuo šio 1 dalies b punkto, kompetentinga institucija gali samdyti ekspertus, kad šie atliktų konkrečius patikrinimus, kai institucija neturi pakankamai tikrintojų. Kompetentingai institucijai ekspertai taip pat gali talkinti, kai tai būtina, kad patikrinimas būtų atliktas tinkamai. Tokiais atvejais kompetentingos institucijos ir ekspertai laikosi šioje dalyje nustatytų reikalavimų. Ekspertai **negali dalyvauti** profesinių asociacijų ir įstaigų **valdyme arba negali būti jų įdarbinti ar kitaip jų samdomi**, tačiau **gali būti tokių asociacijų ar įstaigų nariai**.

6. Per patikrinimus **bent**:

- a) vertinama teisės aktų nustatyta auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės vidaus kokybės kontrolės sistemos struktūra;
- b) atliekami su procedūromis susiję tinkami kontrolės priemonių testai ir viešojo intereso įmonių audito bylų peržiūra, siekiant patikrinti vidaus kokybės kontrolės sistemos veiksmingumą;
- c) atsižvelgiant į patikrinimų metu nustatytus faktus pagal šios dalies a ir b punktus, vertinamas teisės aktų nustatyta auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės pagal 13 straipsnį paskelbto naujausio metinio skaidrumo pranešimo turinys.

7. Peržiūrima bent ši teisės aktų nustatyta auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės vidaus kokybės kontrolės politika ir procedūros:
- a) teisės aktų nustatyta auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės atitiktis taikomiems audito ir kokybės kontrolės standartams, etikos ir nepriklausomumo reikalavimams, įskaitant Direktyvos 2006/43/EB IV skyriuje ir šio reglamento 4 *ir* 5 straipsniuose nustatytus reikalavimus, taip pat atitinkamos valstybės narės įstatymams ir kitiems teisės aktams;
 - b) naudojamų išteklių kiekis ir kokybė, įskaitant tai, ar laikomasi tęstinio mokymo reikalavimų, kaip nustatyta Direktyvos 2006/43/EB 13 straipsnyje;
 - c) atitiktis šio reglamento 4 straipsnyje nustatytiems reikalavimams dėl taikomo audito atlygio.

Vertinant atitikimą reikalavimams, ■ audito bylos atrenkamos remiantis rizikos, kad teisės aktų nustatytas auditas gali būti atliktas netinkamai, analize.

Kompetentingos institucijos taip pat reguliariai peržiūri teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių naudojamas teisės aktų nustatyto audito atlikimo metodologijas.

■

Be pirmoje pastraipoje nurodyto patikrinimo, kompetentingos institucijos turi teisę atlikti kitus patikrinimus.

8. **Patikrinimų** metu nustatyti faktai ir padarytos išvados, kuriais grindžiamos rekomendacijos, taip pat su skaidrumo pranešimu susiję nustatyti faktai ir išvados perduodami patikrintam teisės aktų nustatyta auditą atliekančiam auditoriui arba audito įmonei ir su jais aptariami prieš parengiant galutinę patikrinimo ataskaitą.

Patikrintas teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė patikrinimų rekomendacijas **įgyvendina** per pagrįstą kompetentingos institucijos nustatyta laikotarpį. Jeigu rekomendacijos pateikiamos dėl teisės aktų nustatyta auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės vidaus kokybės kontrolės sistemos, toks laikotarpis negali būti ilgesnis nei 12 mėnesių.

9. Atlikus patikrinimą parengiama ataskaita, kurioje išdėstomos pagrindinės kokybės užtikrinimo peržiūros išvados **ir rekomendacijos**.

I

Rinkos kokybės ir konkurencijos stebėseną

1. Pagal 20 straipsnio 1 dalį ***paskirtos*** kompetentingos institucijos ***ir tam tikrais atvejais Europos konkurencijos tinklas (EKT)*** vykdo nuolatinę viešojo intereso įmonėms teikiamų teisės aktų nustatyto audito paslaugų rinkos pokyčių stebėseną ***ir*** visų pirma vertina:
 - a) riziką, kuri kyla dėl didelio ***teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės veiklos kokybės trūkumų, įskaitant nuolatinius trūkumus audito įmonės tinkle, dažnumo, kuris gali lemti*** audito įmonės žlugimą, teisės aktų nustatyto audito paslaugų teikimo sutrikimą konkrečiame sektoriuje arba keliuose sektoriuose, tolesnį ***audito trūkumų*** rizikos didėjimą ir poveikį bendram finansų sektoriaus stabilumui;
 - b) ***rinkos koncentracijos lygį, įskaitant konkrečiuose sektoriuose;***
 - c) ***audito komitetų veiklos rezultatus;***
 - d) poreikį patvirtinti priemones a punkte nurodytai rizikai sumažinti.

2. Ne vėliau kaip ...⁺ ir po to bent ***kas trejus metus*** kiekviena kompetentinga institucija ***ir EKT*** parengia ir ***CEAOB***, Europos priežiūros institucijai (***Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai*** (ESMA))³¹, EBI, EIOPA bei ***Komisijai*** pateikia ataskaitą dėl teisės aktų nustatyto audito paslaugų teikimo viešojo intereso įmonėms rinkos pokyčių.



Pasikonsultavusi su CAO, ESMA, EBI ir EIOPA, Komisija, naudodamasi tomis ataskaitomis, parengia bendrą ataskaitą apie tuos pokyčius Sąjungos lygiu. Ta bendra ataskaita pateikiama Tarybai, Europos Centriniam Bankui, Europos sisteminės rizikos valdybai ir, kai tinkama, Europos Parlamentui.

28 straipsnis

Kompetentingų institucijų skaidrumas

Kompetentingos institucijos veikia skaidriai ir skelbia bent šią informaciją:

- a) metinės veiklos ataskaitas dėl užduočių ***pagal*** šį reglamentą;
- b) metinės darbo programas dėl užduočių ***pagal*** šį reglamentą;

⁺ OL: prašom įrašyti datą: 2 metai po šio reglamento įsigaliojimo dienos.

³¹ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija.

- c) kasmetinę bendrų kokybės užtikrinimo sistemos rezultatų ataskaitą. Šioje ataskaitoje pateikiama informacija apie pateiktas rekomendacijas, pagal tas rekomendacijas taikytas priemonės, taikytas priežiūros priemonės ir skirtas sankcijas. Joje taip pat pateikiama kiekybinė informacija ir kita pagrindinė veiklos informacija apie finansinius išteklius ir darbuotojus, kokybės užtikrinimo sistemos veiksmingumą ir efektyvumą;
- d) ***apibendrintą informaciją apie*** per patikrinimus nustatytus faktus ir padarytas išvadas, nurodant 26 straipsnio 8 dalies pirmoje pastraipoje. ***Valstybės narės gali prašyti, kad tie atskirų patikrinimų faktai ir išvados būtų paskelbti.***

III SKYRIUS

KOMPETENTINGŲ INSTITUCIJŲ TARPUSAVIO BENDRADARBIAVIMAS IR RYŠIAI SU EUROPOS PRIEŽIŪROS INSTITUCIJOMIS

29 straipsnis

Įpareigojimas bendradarbiauti

Valstybių narių kompetentingos institucijos tarpusavyje bendradarbiauja, jeigu tai būtina siekiant šio reglamento tikslų, įskaitant atvejus, kai tiriamą veiklą nėra atitinkamos valstybės narės galiojančių teisės aktų ar reguliavimo nuostatų pažeidimas.

Europos audito priežiūros įstaigų komiteto įkūrimas

1. *Nedarant poveikio nacionalinės audito priežiūros organizavimui*, kompetentingų institucijų tarpusavio bendradarbiavimas organizuojamas **CEAOB**.
- I**
2. *CEAOB sudaro po vieną narį iš kiekvienos valstybės narės, kurie yra aukšto lygio Direktyvos 2006/43/EB 32 straipsnio 1 dalyje nurodytų kompetentingų institucijų atstovai, ir vienas ESMA paskirtas narys (toliau – nariai).*
3. *EBI ir EIOPA kviečiamos dalyvauti CEOB posėdžiuose stebėtojų teisėmis.*
4. *CEOB posėdžiai rengiami reguliariai ir, jei reikia, Komisijos arba valstybės narės prašymu.*
5. *Kiekvienas CEOB narys turi vieną balsą, išskyrus ESMA paskirtą narį, kuris neturi balsavimo teisių. Jei nenurodyta kitaip, CEOB sprendimai priimami paprasta jo narių balsų dauguma.*

6. *CEAOB pirmininkas renkamas iš kandidatų, atstovaujančių Direktyvos 2006/43/EB 32 straipsnio 1 dalyje nurodytoms kompetentingoms institucijoms, sąrašo ar iš šių pareigų pašalinamas dviejų trečdalių narių balsų dauguma. Pirmininkas renkamas ketverių metų kadencijai. Pirmininkas negali eiti šių pareigų kitą kadenciją iš eilės, tačiau gali būti dar kartą išrinktas po ketverių metų pertraukos.*

Pirmininko pavaduotoją skiria ar iš šių pareigų pašalina Komisija.

Pirmininkas ir pirmininko pavaduotojas neturi balsavimo teisės.

Jei pirmininkas atsistatydina arba yra pašalinamas iš pareigų nepasibaigus kadencijai, pirmininko pavaduotojas eina pirmininko pareigas iki kito CEOB posėdžio; šiame posėdyje išrenkamas pirmininkas likusiam kadencijos laikui.

7. CEA OB:

- a) sudaro palankesnes sąlygas keitimuisi informacija, ekspertinėmis žiniomis ir geriausios praktikos pavyzdžiais šio reglamento ir Direktyvos 2006/43/EB įgyvendinimo srityje;*
- b) Komisijos ir kompetentingų institucijų prašymu joms teikia kompetentingus patarimus klausimais, susijusiais su šio reglamento ir Direktyvos 2006/43/EB įgyvendinimu;*
- c) padeda techniškai vertinti trečiųjų šalių viešosios priežiūros sistemas ir toje srityje tarptautiniu mastu tarpusavyje bendradarbiauti valstybėms narėms ir trečiosioms šalims, kaip nurodyta Direktyvos 2006/43/EB 46 straipsnio 2 dalyje ir 47 straipsnio 3 dalyje;*
- d) padeda vykdyti techninę tarptautinių audito standartų analizę, įskaitant jų parengimo procesus, rengiantis juos priimti Sąjungos lygiu;*
- e) prisideda tobulinant bendradarbiavimo mechanizmus dėl viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių, audito įmonių ar tinklų, kuriems jos priklauso, priežiūros;*
- f) atlieka kitas koordinavimo užduotis šiame reglamente ar Direktyvoje 2006/43/EB numatytais atvejais.*

8. *Kad galėtų atlikti 7 dalies c punkte nurodytas užduotis, CEAOB prašo ESMA, EBI ar EIOPA pagalbos, jei šis prašymas yra susijęs su valstybių narių ir trečiųjų šalių tarpusavio tarptautiniu bendradarbiavimu viešojo intereso įmonių, kurių priežiūrą vykdo tos Europos priežiūros institucijos, teisės aktų nustatyto audito srityje. Jei tokios pagalbos prašoma, ESMA, EBI ar EIOPA padeda CEAOB atlikti jo užduotį.*
9. *Savo užduočių atlikimo tikslu CEAOB gali priimti neprivalomas gaires ar nuomones.*
- Komisija skelbia CEAOB priimtas gaires ir nuomones.*
10. *CEAOB perima atitinkamai visas esamas ir atliekamas Europos auditorių priežiūros institucijų grupės (EGAOB), sudarytos **Komisijos** sprendimu 2005/909/EB³², užduotis.*

I

³² 2005 m. gruodžio 14 d. Komisijos sprendimas 2005/909/EB dėl ekspertų grupės, patariančios Komisijai ir padedančios teisės aktais numatytų auditorių ir audito įmonių visuomeninės priežiūros sistemoms veikti bendrai, sudarymo (OL L 329, 2005 12 16, p. 38).

11. *CEAOB gali sudaryti pogrupius (nuolatinius arba veikiančius ad hoc pagrindu), kurie nagrinėtų konkrečius klausimus pagal savo nustatytus įgaliojimus. Dalyvauti pogrupių diskusijose gali būti leista Europos ekonominės erdvės (toliau – EEE) šalių kompetentingoms institucijoms audito priežiūros srityje arba atskirais atvejais ES / EEE nepriklausančių šalių kompetentingoms institucijoms (kvietimo pagrindu), jeigu gaunamas CEOB narių sutikimas. Kompetentingos institucijos iš ES / EEE nepriklausančios šalies dalyvavimui gali būti nustatytas konkretus laikotarpis.*
12. *7 dalies c punkte nurodytoms užduotims atlikti CEOB įsteigia pogrupį. Tam pogrupiui vadovauja ESMA pagal 2 dalį paskirtas narys.*
13. *Mažiausiai trijų narių prašymu arba CEOB pirmininko iniciatyva, kai tai laikoma vertinga ir (arba) būtina, CEOB pirmininkas gali kviešti CEOB arba jo pogrupiuose vykstančiuose svarstymuose stebėtojo teisėmis dalyvauti ekspertus, įskaitant specialistus, turinčius specifinę kompetenciją darbotvarkėje numatytu klausimu. CEOB gali kviešti CEOB arba jo pogrupiuose vykstančiuose svarstymuose stebėtojo teisėmis dalyvauti trečiųjų šalių kompetentingų institucijų atstovus, kurie yra kompetentingi audito priežiūros srityje.*

14. *Sekretoriato paslaugas CEAOB teikia Komisija. CEAOB išlaidos įtraukiamos į Komisijos sąmatas.*
15. *Pirmininkas parengia kiekvieno CEAOB posėdžio preliminarą darbotvarkę, tinkamai atsižvelgdamas į narių raštu pateiktą informaciją.*
16. *Pirmininkas arba jam nesant pirmininko pavaduotojas informuoja apie CEAOB nuomones ar pozicijas tik gavęs narių pritarimą.*
17. *CEAOB diskusijos nėra viešos.*
18. *CEAOB priima savo darbo tvarkos taisykles.*

31 straipsnis

Bendradarbiavimas kokybės užtikrinimo peržiūrų, *tyrimų ir patikrinimų vietoje srityse*

1. Kompetentingos institucijos imasi priemonių, kad užtikrintų veiksmingą bendradarbiavimą Sąjungos lygiu kokybės užtikrinimo peržiūrų srityje.
2. Vienos valstybės narės kompetentinga institucija gali prašyti kitos valstybės narės kompetentingos institucijos pagalbos dėl teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių arba audito įmonių, priklausančių reikšmingą veiklos dalį prašomoje valstybėje narėje **vykdančiam** tinklui, kokybės užtikrinimo peržiūros.

3. Jei kompetentinga institucija gauna kitos valstybės narės kompetentingos institucijos prašymą **leisti dalyvauti** teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus arba audito įmonės, kurie priklauso reikšmingą veiklos dalį toje valstybėje narėje **vykdančiam** tinklui, kokybės užtikrinimo peržiūroje, ji leidžia prašančiajai kompetentingai institucijai **dalyvauti** tokioje kokybės užtikrinimo peržiūroje.

Prašančioji kompetentinga institucija neturi teisės susipažinti su informacija, kuri gali pažeisti nacionalines **saugumo** taisykles arba daryti neigiamą poveikį prašymą gavusios valstybės narės suverenitetui, saugumui ar viešajai tvarkai.

4. Jei kompetentinga institucija padaro išvadą, kad kitos valstybės narės teritorijoje yra vykdomi arba buvo įvykdyti šio reglamento nuostatoms prieštaraujantys veiksmai, ji apie tai kuo konkrečiau informuoja tos kitos valstybės narės kompetentingą instituciją. Tos kitos valstybės narės kompetentinga institucija imasi reikiamų priemonių. Ji informuoja pranešančiąją kompetentingą instituciją apie tų veiksmų rezultatus ir, kiek tai įmanoma, apie reikšmingus tarpinius pokyčius.
5. Vienos valstybės narės kompetentinga institucija gali prašyti, kad kitos valstybės narės kompetentinga ***institucija*** savo teritorijoje atliktų tyrimą.

Ji taip pat gali prašyti, kad kai kuriems jos darbuotojams būtų leista dalyvauti tos valstybės narės kompetentingos institucijos darbuotojams atliekant tyrimą bei patikrinimus vietoje.

■

Visą tyrimą arba patikrinimą iš esmės kontroliuoja ta valstybė narė, kurios teritorijoje jis atliekamas. ■

6. Prašymą gavusi kompetentinga institucija gali atsisakyti atlikti prašomą tyrimą, kaip numatyta 5 dalies pirmoje pastraipoje, arba gali atmesti prašymą leisti, kad jos darbuotojus lydėtų kitos valstybės narės kompetentingos institucijos darbuotojai, kaip numatyta 5 dalies antroje pastraipoje, šiais atvejais:
- a) jei toks tyrimas arba patikrinimas vietoje galėtų *pažeisti nacionalines saugumo taisykles arba* daryti neigiamą poveikį prašymą gavusios valstybės narės suverenitetui, saugumui ar viešajai tvarkai;
 - b) jei prašymą gavusios valstybės narės institucijos jau yra pradėjusios teismo procesą dėl tų pačių veiksmų ir tų pačių asmenų atžvilgiu;
 - c) jei prašymą gavusios valstybės narės institucijos jau yra priėmusios galutinį sprendimą dėl tų pačių veiksmų *ir tų pačių* asmenų atžvilgiu.

I

7. *Jeigu kokybės užtikrinimo peržiūra arba tyrimas turi tarpvalstybinį poveikį, atitinkamų valstybių narių kompetentingos institucijos gali pateikti bendrą prašymą CEAOB koordinuoti peržiūrą arba tyrimą.*

1. Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas atlikti šio reglamento 26 straipsnyje, 31 **straipsnio 4–6 dalyse ir Direktyvos 2006/43/EB 30 straipsnyje** nurodytas užduotis, susijusias su konkrečiais teisės aktų nustatyta auditą atliekančiais auditoriais, audito įmonėmis ar jų tinklais ■, **gali** būti steigiamos kolegijos, kurių veikloje **dalyvautų** buveinės valstybės narės kompetentinga institucija ir bet kuri kita kompetentinga institucija ■, jeigu:
 - a) teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė teikia teisės aktų nustatyto audito paslaugas atitinkamų **valstybių narių jurisdikcijai** priklausančioms viešojo ■ intereso įmonėms; arba
 - b) audito įmonei priklausančio filialas yra įsteigtas atitinkamų **valstybių narių** jurisdikcijoje.
2. **Konkrečių teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių arba audito įmonių atveju** buveinės valstybės narės kompetentinga institucija veikia kaip koordinatorė.
3. Kalbant apie konkrečius tinklus, ■ valstybių narių, kuriose tinklas **vykdo** reikšmingą veiklos dalį, kompetentingos institucijos **gali prašyti CEAOB įsteigti kolegiją, kurios veikloje dalyvautų prašančiosios kompetentingos institucijos**.
4. Per 15 darbo dienų nuo kompetentingų institucijų kolegijos dėl konkretaus tinklo įsteigimo jos nariai išrenka koordinatorių. Jei nesusitariama, **CEAOB** paskiria koordinatorių **iš kolegijos narių**.

Kolegijos nariai peržiūri koordinatoriaus kandidatūrą ne rečiau kaip kas penkerius metus, taip siekdami užtikrinti, kad koordinatoriaus funkcijas vykdytų tinkamiausias kandidatas.

5. Koordinatorius pirmininkauja kolegijos posėdžiams, koordinuoja kolegijos veiklą ir užtikrina veiksmingą kolegijos narių keitimąsi informacija.
6. Per 10 darbo dienų nuo išrinkimo koordinatorius sudaro rašytinius koordinavimo susitarimus kolegijoje dėl:
 - a) informacijos, kuria turi keistis kompetentingos institucijos;
 - b) atvejų, kuriais kompetentingos institucijos privalo konsultuotis viena su kita;
 - c) atvejų, kada kompetentingos institucijos gali perduoti priežiūros užduotis pagal 33 straipsnį.
7. Jeigu nesutariama dėl rašytinių koordinavimo susitarimų pagal 6 dalį, bet kuris kolegijos narys klausimą gali perduoti **CEAOB**. Koordinatorius, prieš suderindamas galutinį rašytinių koordinavimo susitarimų tekstą, deramai atsižvelgia į visus **CEAOB** suteiktus patarimus dėl jų. Rašytiniai koordinavimo susitarimai išdėstomi viename dokumente, kuriame nurodomos visos priežastys, dėl kurių reikšmingai nukrypstama nuo **CEAOB** patarimų. Koordinatorius rašytinius koordinavimo susitarimus perduoda kolegijos nariams ir **CEAOB**.

33 straipsnis
Užduočių delegavimas

Buveinės valstybės narės kompetentinga institucija gali deleguoti bet kurias savo užduotis kitos valstybės narės kompetentingai institucijai, jeigu ta institucija su tuo sutinka. Užduočių delegavimas neturi poveikio užduotis deleguojančios kompetentingos institucijos atsakomybei.

34 straipsnis

Konfidencialumas ir profesinė paslaptis *kompetentingų institucijų tarpusavio bendradarbiavimo srityje*

1. Profesinės paslapties saugojimo pareiga taikoma visiems asmenims, kurie dirba ar dirbo *įstaigoms, dalyvaujančioms kompetentingų institucijų tarpusavio bendradarbiavimo sistemoje, nurodytoje 30 straipsnyje*. Profesinė paslaptimi laikoma informacija neatskleidžiama jokiame kitame asmeniui ar institucijai, nebent toks atskleidimas yra būtinas teismo procesui *arba reikalaujamas pagal Sąjungos ar nacionalinės teisės aktus*.
2. **■** 22 straipsnis nekliudo *įstaigoms, dalyvaujančioms kompetentingų institucijų tarpusavio bendradarbiavimo sistemoje, kaip nurodyta 30 straipsnyje*, ir kompetentingoms institucijoms keisti konfidencialią informaciją. Informacijai, kuria tokiu būdu pasikeista, taikoma profesinės paslapties saugojimo pareiga, kurios asmenys, dirbantys arba anksčiau dirbę kompetentingose institucijose, privalo laikytis.
3. Visa informacija, kuria pagal šį reglamentą pasikeičia *įstaigos, dalyvaujančios kompetentingų institucijų tarpusavio bendradarbiavimo sistemoje, kaip nurodyta 30 straipsnyje*, kompetentingos institucijos ir kitos institucijos bei įstaigos, *laikoma konfidencialia, išskyrus atvejus, kai toks atskleidimas reikalaujamas pagal Sąjungos ar nacionalinės teisės aktus*.

35 straipsnis

Asmens duomenų apsauga

1. Valstybės narės, tvarkydamos asmens duomenis valstybėse narėse pagal šį reglamentą, taiko Direktyvą 95/46/EB.
2. Kai **CEAOB**, ESMA, EBI ir EIOPA tvarko asmens duomenis pagal šį reglamentą **ir Direktyvą 2006/43/EB**, taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001³³.

IV SKYRIUS

BENDRADARBIAVIMAS SU TREČIŲJŲ ŠALIŲ INSTITUCIJOMIS, TARPTAUTINĖMIS ORGANIZACIJOMIS IR ĮSTAIGOMIS

36 straipsnis

Susitarimas dėl **keitimosi** informacija

1. Kompetentingos institucijos ■ gali sudaryti bendradarbiavimo susitarimus dėl keitimosi informacija su trečiųjų šalių kompetentingomis institucijomis, tik jeigu atskleidžiamai informacijai atitinkamose trečiosiose šalyse taikomos profesinės paslapties saugojimo garantijos, kurios prilygsta bent 22 ir 34 straipsniuose nustatytoms garantijoms.
Kompetentingos institucijos nedelsdamos apie tokius susitarimus informuoja CEOB ir praneša Komisijai.

³³ 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1).

Informacija pagal šį straipsnį keičiamasi tik tada, kai taip keistis informacija yra būtina toms kompetentingoms institucijoms atliekant užduotis pagal šį reglamentą.

Jeigu taip keičiantis informacija trečiajai šaliai reikia perduoti asmens duomenis, valstybės narės laikosi Direktyvos 95/46/EB, o **CEAOB** laikosi Reglamento (EB) Nr. 45/2001.

2. Kompetentingos institucijos bendradarbiauja su trečiųjų šalių kompetentingomis institucijomis arba kitomis atitinkamomis įstaigomis auditorių ir audito įmonių kokybės užtikrinimo peržiūrų ir tyrimų srityse. ***Kompetentingos institucijos prašymu CAOAB*** prisideda prie tokio bendradarbiavimo ***ir*** padeda užtikrinti priežiūros konvergenciją su trečiosiomis šalimis.
3. Jeigu bendradarbiavimas arba keitimasis informacija yra susijęs su audito darbo dokumentais arba kitais teisės aktų nustatyta auditą atliekančių auditorių arba audito įmonių turimais dokumentais, taikomas Direktyvos 2006/43/EB 47 straipsnis.
4. ***CAOAB parengia gaires dėl bendradarbiavimo susitarimo turinio ir keitimosi informacija, nurodyto šiame straipsnyje.***

37 straipsnis

Iš trečiųjų šalių gautos informacijos atskleidimas

Valstybės narės kompetentinga institucija ■ gali atskleisti ***konfidencialią*** informaciją, gautą iš trečiųjų šalių kompetentingų institucijų, ***kai numatyta bendradarbiavimo susitarime***, tik jeigu ji yra gavusi aiškų tą informaciją perdavusios kompetentingos institucijos sutikimą ir, kai taikoma, informacija atskleidžiama tik tais tikslais, kuriems ta kompetentinga institucija yra davusi sutikimą, arba jei tokio atskleidimo ***reikalaujama pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę***.

38 straipsnis

Tretiesiems asmenims perduotos informacijos atskleidimas

Valstybės narės kompetentinga institucija ■ reikalauja, kad trečiosios šalies kompetentinga institucija jai jos perduotą ***konfidencialią*** informaciją tretiesiems asmenims arba institucijoms atskleistų tik gavusi aiškų tą informaciją perdavusios kompetentingos institucijos sutikimą pagal jos nacionalinę teisę ir su sąlyga, kad ta informacija būtų atskleidžiama tik tais tikslais, kuriems ta valstybės narės kompetentinga institucija ■ yra davusi sutikimą, arba jei tokio atskleidimo ***reikalaujama pagal Sąjungos arba nacionalinės teisės aktus arba kai būtinas teismo procesui toje trečiojoje šalyje***.

■

39 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.
2. **9** straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami *penkerių metų* laikotarpiui nuo ...⁺. *Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.*
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti **9 straipsnyje** nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
5. Pagal **9 straipsnį** priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

⁺ OL: prašom įrašyti datą: šio reglamento įsigaliojimo diena.

Peržiūra ir ataskaitos

1. *Komisija atlieka kompetentingų institucijų tarpusavio bendradarbiavimo CEAOB sistemos, nurodytos 30 straipsnyje, veikimo ir veiksmingumo peržiūrą, visų pirma CEAOB užduočių, apibrėžtų to straipsnio 7 dalyje, atlikimo srityje.*
2. *Atliekant peržiūrą atsižvelgiama į tarptautinius pokyčius, visų pirma stiprinant bendradarbiavimą su trečiųjų šalių kompetentingomis institucijomis ir padedant tobulinti bendradarbiavimo mechanizmus dėl viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių, priklausančių tarptautiniams audito tinklams, priežiūros. Komisija peržiūrą baigia ne vėliau kaip ...⁺.*
3. *Ataskaita pateikiama Europos Parlamentui ir Tarybai, prireikus, kartu su pasiūlymu dėl teisėkūros procedūra priimamo akto. Toje ataskaitoje atsižvelgiama į pažangą, padarytą kompetentingų institucijų tarpusavio bendradarbiavimo CEAOB sistemoje nuo tos sistemos veikimo pradžios, ir siūlomi tolesni veiksmai, kuriais didinamas valstybių narių kompetentingų institucijų tarpusavio bendradarbiavimo veiksmingumas.*
4. *Komisija ne vėliau kaip ...⁺⁺ pateikia šio reglamento taikymo ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. ■*

⁺ OL: prašom įrašyti datą – 5 metai po šio reglamento įsigaliojimo datos.

⁺⁺ OL: prašom įrašyti datą – penkeri metai po pereinamojo laikotarpio pabaigos.

- I**
1. *Nuo ...⁺ viešojo intereso įmonė nepradedą arba nepratęsia audito užduoties teisės aktų nustatytą auditą atliekančiam auditoriui arba audito įmonei, jei tas teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė šio reglamento įsigaliojimo dieną tai viešojo intereso įmonei yra teikęs audito paslaugas 20 ar daugiau metų iš eilės.*
 2. *Nuo ..⁺⁺ viešojo intereso įmonė nepradedą arba nepratęsia audito užduoties teisės aktų nustatytą auditą atliekančiam auditoriui arba audito įmonei, jei tas teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė šio reglamento įsigaliojimo dieną tai viešojo intereso įmonei yra teikęs audito paslaugas 11 ar daugiau metų, bet mažiau nei 20 metų iš eilės.*
 3. *Nedarant poveikio 1 ir 2 dalims, audito užduotys, kurios buvo pradėtos prieš ...⁺⁺⁺, tačiau kurios tebevyksta ...⁺⁺⁺⁺, gali galioti iki 17 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje arba 17 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytos maksimalios trukmės laikotarpio pabaigos. Taikoma 17 straipsnio 4 dalis.*
 4. **I** 16 straipsnio 3 dalis audito *užduočiai* taikoma tik *pasibaigus 17 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytam laikotarpiui.*

⁺ OL: prašom įrašyti datą – šešeri metai po šio reglamento įsigaliojimo datos.

⁺⁺ OL: prašom įrašyti datą – devyneri metai po šio reglamento įsigaliojimo datos.

⁺⁺⁺ OL: prašom įrašyti datą – šio reglamento įsigaliojimo data.

⁺⁺⁺⁺ OL: prašom įrašyti datą – dveji metai po šio reglamento įsigaliojimo datos.

42 straipsnis
Nacionalinės nuostatos

Valstybės narės priima atitinkamas nuostatas, kad užtikrintų veiksmingą šio reglamento taikymą.

43 straipsnis
Komisijos sprendimo 2005/909/EB panaikinimas

Komisijos sprendimas 2005/909/EB panaikinamas.

44 straipsnis
Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo ...⁺.

Tačiau 16 straipsnio 6 dalis taikoma nuo ...⁺⁺.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta [...],

Europos Parlamento vardu

Tarybos vardu

Pirmininkas

Pirmininkas

■

⁺ OL: prašom įrašyti datą – 2 metai po šio reglamento įsigaliojimo dienos.

⁺⁺ OL: prašom įrašyti datą – 3 metai po šio reglamento įsigaliojimo dienos.